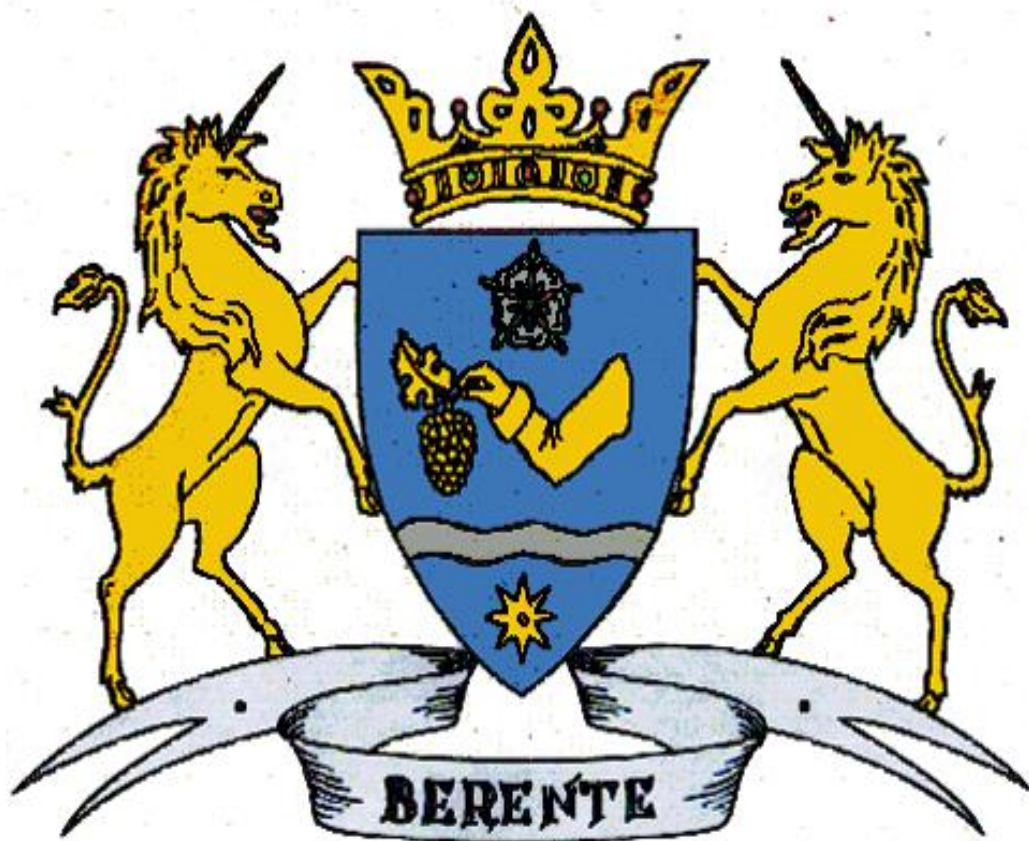

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Berente Község Önkormányzata

2022-2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	32
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	51
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	58
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	66
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	71
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	73
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	75
1. A HEP IT részletei.....	75
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	75
Jövőképünk	76
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	77
3. Megvalósítás	81
3.1 A megvalósítás előkészítése	81
3.2 A megvalósítás folyamata	81
3.3 Monitoring és visszacsatolás	84
3.4 Nyilvánosság	84
3.6 Érvényesülés, módosítás	85
4. Elfogadás módja és dátuma	86

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Berente Község Önkormányzatának a célja, hogy minden lakója számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élő és a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet különböző területein.

Ennek érdekében, a fenti célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében megalkotja a települési esélyegyenlőségi programját.

A program tartalmazza a helyzetelemzéseket és az erre épülő cél- és feladat-meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését.

Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

A helyzetelemzés célja annak megállapítása, hogy a Berente községben élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek és ezek alapján milyen esélyegyenlőségi problémákkal küzdenek.

Az esélyegyenlőség minden ember számára érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal élő, milyen a származása vagy anyagi helyzete.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Berente Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

A település az Északi- Középhegységben, Miskolctól 15 km-re, északra Kazincbarcika mellett található. A települést 1322-ben említik először. Eleinte a Bors, majd az Ákos nemzetség birtoka; tőlük Károly Róbert kobozta el.

A 19.-20. századtól kezdve bányásztelepülés, majd 1921-ben megindult a vegyipar fejlődése is a térségben, mikor Kandó Kálmán megalapította az Imperial petrokémiai alapon működő szénleparlót.

A második világháborút követő iparosítás hatására a térség még inkább fejlődésnek indult. 1949-ben megépült a Borsodi Vegyi Kombinát (BVK). 1954-ben Berentét az ekkor várossá alakuló Kazincbarcikához csatolták. A privatizáció óta a BorsodChem Zrt. működik a területén.

A rendszerváltást követően az egykori falu területén élők egyre inkább úgy érezték, hiába áll részben itt a város bevételeinek nagy részét hozó BorsodChem Zrt., Közép-Európa legnagyobb vegyipari üzeme, ők csak kismértékben részesülnek a javakból. Hosszas viták és egy 1997-es népszavazás eredményeképpen 1999-nében Berente Kazincbarcikáról leválva az ország egyik leggazdagabb községévé alakult a nagyüzemtől származó bevételeknek köszönhetően.

Berente község jelentős iparterületen fekszik. Bevételeinek legnagyobb részét az adók teszik ki. A vegyi üzem árnyékában az emberek és a község próbálnak nem azzal törődni, ami a veszélyes üzemek jelentenek, hanem a szépet és a jót kihozni a faluból. Az Önkormányzat segítségével visszatérnek a mezőgazdasághoz és állattartáshoz.

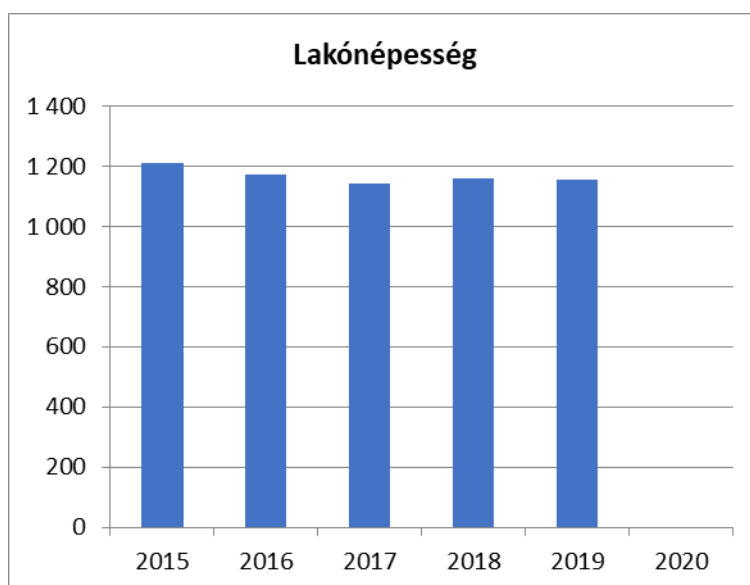
Demográfiai jellemzők

A 2019. év végi KSH-adatok alapján 1153 fő a település lakónépessége. Ez főleg a beköltözések nagyobb számának tudható be. A község az ország egyik leggazdagabb települése, amely önmagában is vonzza az ide költözőket.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	1 212	bázis év
2016	1 170	96,53%
2017	1 142	97,61%
2018	1 159	101,49%
2019	1 153	99,48%
2020	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti adatokból megállapítható, hogy a lakosságszám a 2015. és 2017. év között csökkent, de 2017. évről 2018. évre 17 fővel nőtt, a további években viszont folyamatosan csökken mivel nálunk is az a tendencia, hogy kevesebb gyermek születik, mint ahányan meghalnak.

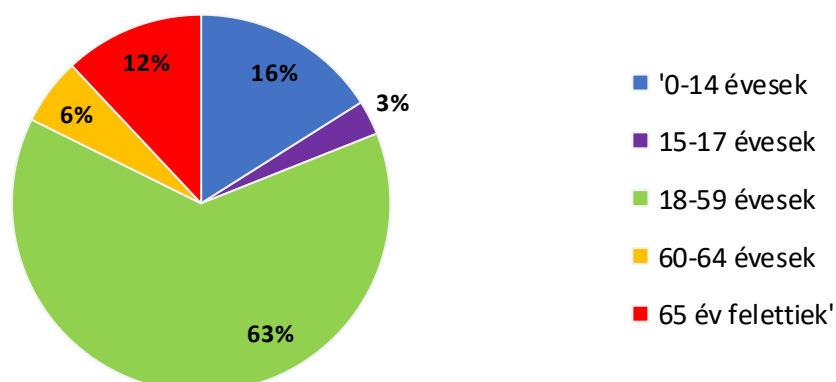

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

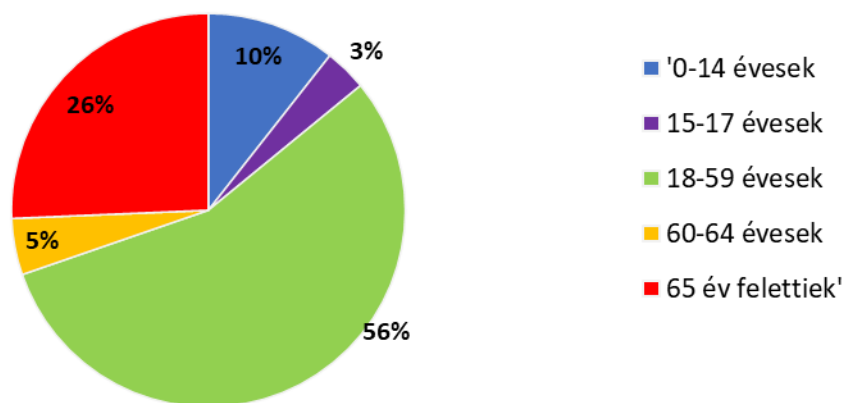
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	543	604	1147	47,34%	52,66%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			34	2,96%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	87	64	151	7,59%	5,58%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	16	21	37	1,39%	1,83%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	344	336	680	29,99%	29,29%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	31	28	59	2,70%	2,44%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	65	155	220	5,67%	13,51%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

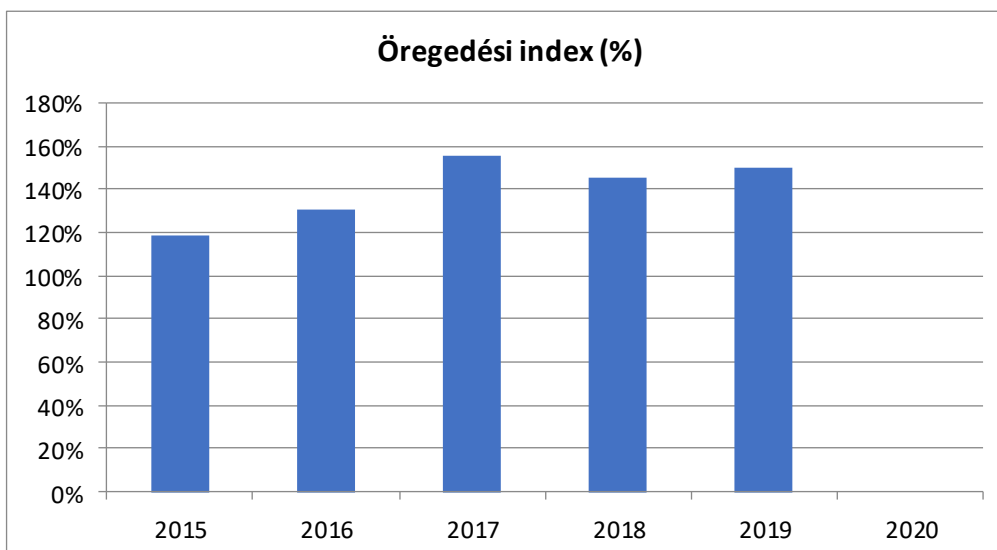

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	209	176	118,75%
2016	216	165	130,91%
2017	221	142	155,63%
2018	220	151	145,70%
2019	217	145	149,66%
2020	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

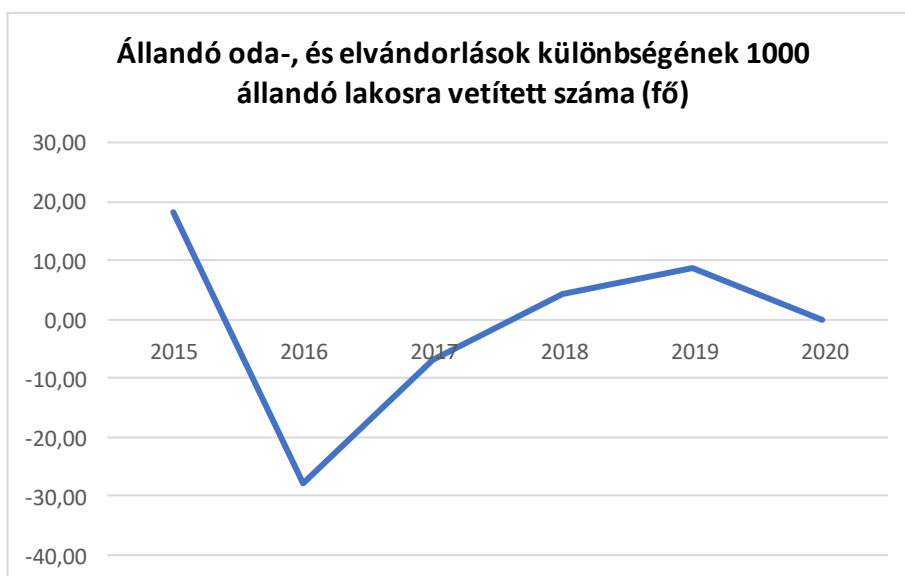

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. A fenti adatokból megállapítható, hogy a lakosság elöregedőben van.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 031)
2015	18,16
2016	-27,71
2017	-6,92
2018	4,35
2019	8,65
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-17,33
2016	-6,72
2017	-16,44
2018	-18,25
2019	-15,57
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Célunk, hogy a település legyen valamennyi törvénytisztelő állampolgárnak, anyagi helyzetétől, társadalmi körülményeitől független. Találják meg itt biztonságos és színvonalas otthonukat, valamint az egészségügyi, az oktatás, a kultúra területén felmerülő igényeik kielégítésének lehetőségeit.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az Önkormányzatnak is hosszú távú érdeke, hiszen az a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra, - függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra irányulna, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A helyi esélyegyenlőségi programnak kiemelt figyelmet kell fordítania:

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében
- a nevelés, oktatás területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása
- munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítása, a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentése, foglalkoztatási esélyeinek javítására
- a lakóhelyi szegregáció felszámolására

A hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

Alapvető követelmény az esélyteremtő tevékenység, valamint ennek tervszerű dokumentálása települési esélyegyenlőségi program kidolgozásával és megvalósításával. Mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont. Ezt követően a lehetséges faktorok számbavétele, feladataik megjelölése következik. Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a helyzetelemzés mellett a legtöbb, amit tehetünk, hogy képzett és felkészült, a probléma iránt érzékeny, elkötelezett együttműködő partnerek hálózatát alakítjuk ki.

A jelen kor felnőtteinek fontos küldetése a környezet megóvása, a hagyományok ápolása és a gyermek jóra való nevelése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Berente Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége:

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)

- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ebktv. 31. §-a szerint:

„31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot az e törvény és a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szempontok és eljárásrend, valamint azok figyelembevételével a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által, az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett módszertani útmutató alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és a településfejlesztési terv antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

- a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörbe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

A fent hivatkozott jogszabály által meghatározott esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi rendeletek:

- Berente Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2017. (XII.15.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és a szociális, valamint a gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A településfejlesztési stratégia célja, hogy megfogalmazza a község hosszútávú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait.

A település hosszú távú jövőképe a nyitottság és dinamizmus: az értékörző és a megújulás

Középtávú stratégiai célja:

- Fenntartható községfejlesztés a funkciók harmóniájában
- A község, mint az élhető, értékörző és innovatív település környezet,
- Példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Berente község a Kazincbarcikai Járáshoz tartozik. A Kazincbarcika és Térsége Többcélú Önkormányzati Társulás tagja. A térségben lévő települések problémái igen különbözőek, azonban a célcsoportok mindegyik helyiségben megtalálhatók, ezért a gondjaink kezelésére fel kell készülni minden település vezetésének. Mivel a városok, községek fejlettsége, anyagi lehetősége főleg ebben a térségben különböző ezért nincs összehangolt esélyegyenlőségi stratégia, mindenhol a helyi sajátosságoknak megfelelően szeretnék a célcsoportok szükségleteit kielégíteni

A Társulás a gyermekjóléti szolgáltatással, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtással és a hajléktalanná váló emberek elhelyezéséhez kapcsolódó feladatokat látja el Berentén.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, melynek szolgáltatásai az interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren keresztül csatlakoznak.

A TeIR adatbázisa általában 2019. évig tartalmazza az adatokat ez azonban az egyes területenként eltérő lehet. A TeIR adatbázisa mellett szükséges volt felhasználni más forrásokat is. Az adatok gyűjtésében, adatszolgáltatásokban – az önkormányzat saját adatbázisán kívül – segítséget nyújtott az alábbi intézmények:

- Berentei Általános Iskola
- TIREK Berentei Idősek Otthona
- Védőnő, háziorvosi szolgálat

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésér, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethető vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemzők a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakóközösség.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettséget okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részében tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1.2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyerekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez,

amelynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció tejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

A roma nemzetség Magyarország legnagyobb etnikai csoportja. A csökkenő nem roma népességgel szemben a létszámuk nő. A roma népesség iskolázottsági színvonala a különböző pozitív intézkedések ellenére is rendkívül alacsony. Képzési szintjük az utóbbi években ugyan jelentősen emelkedett, de a többségi társadalomtól való elmaradásuk nem mérséklődött. Munkaerő-piaci szempontból a párgazdasági átalakulás egyik legnagyobb vesztese a roma lakosság.

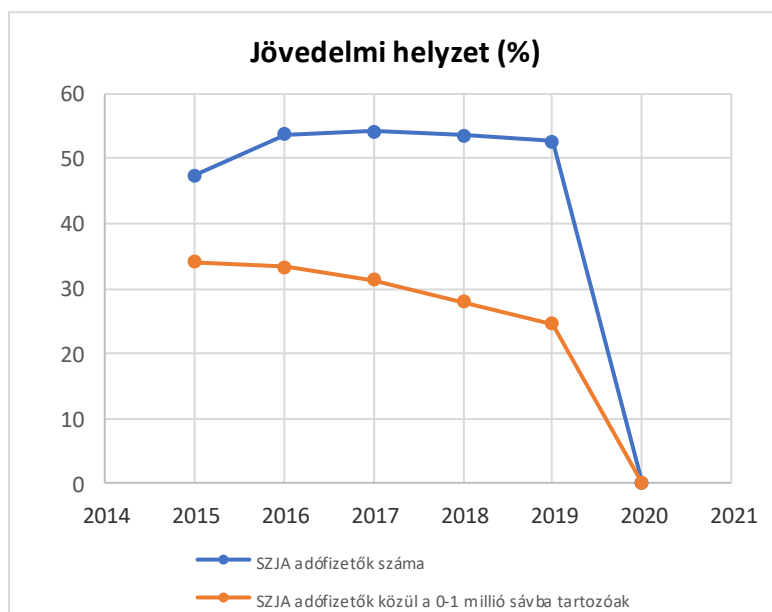
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek a társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és romák. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadály: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottság szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	47,40	34,13
2016	53,76	33,33
2017	54,17	31,25
2018	53,53	28,01
2019	52,75	24,50
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

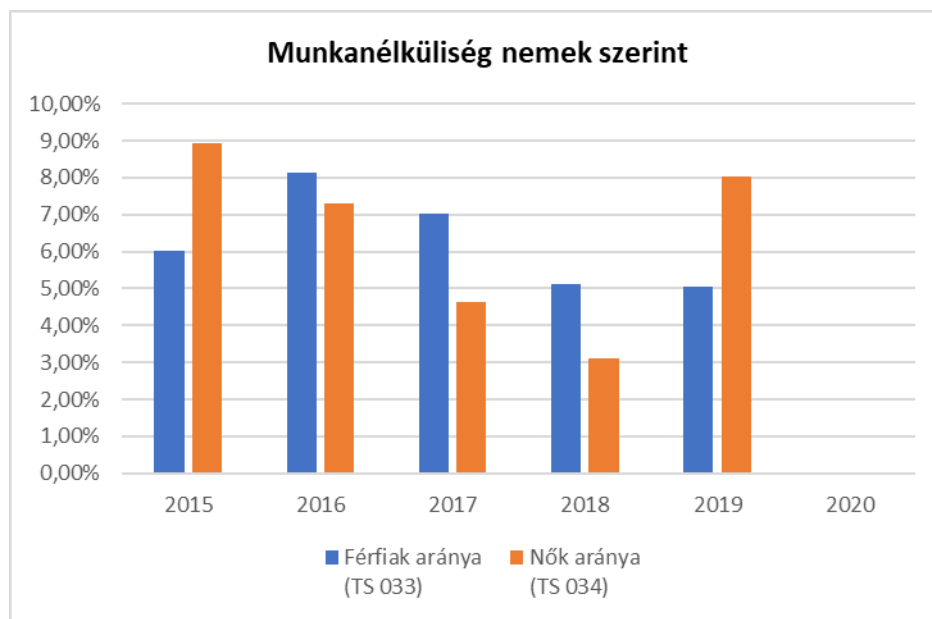
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A lakónépesség növekedésével nőtt a nyilvántartott álláskeresők száma is. A bevándorlás főleg a településen adott rendkívüli szociális juttatásoknak köszönhető, mert ilyen mértékben nem nő a munkahelyek száma.

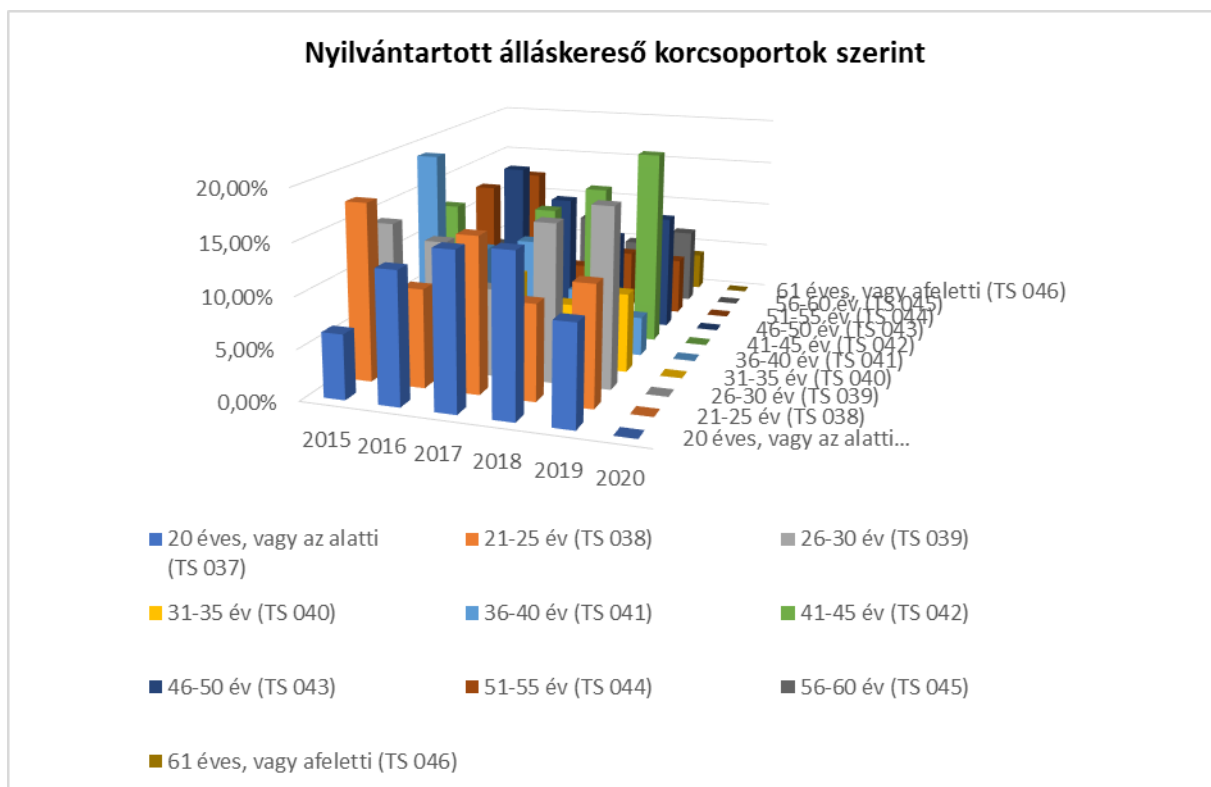
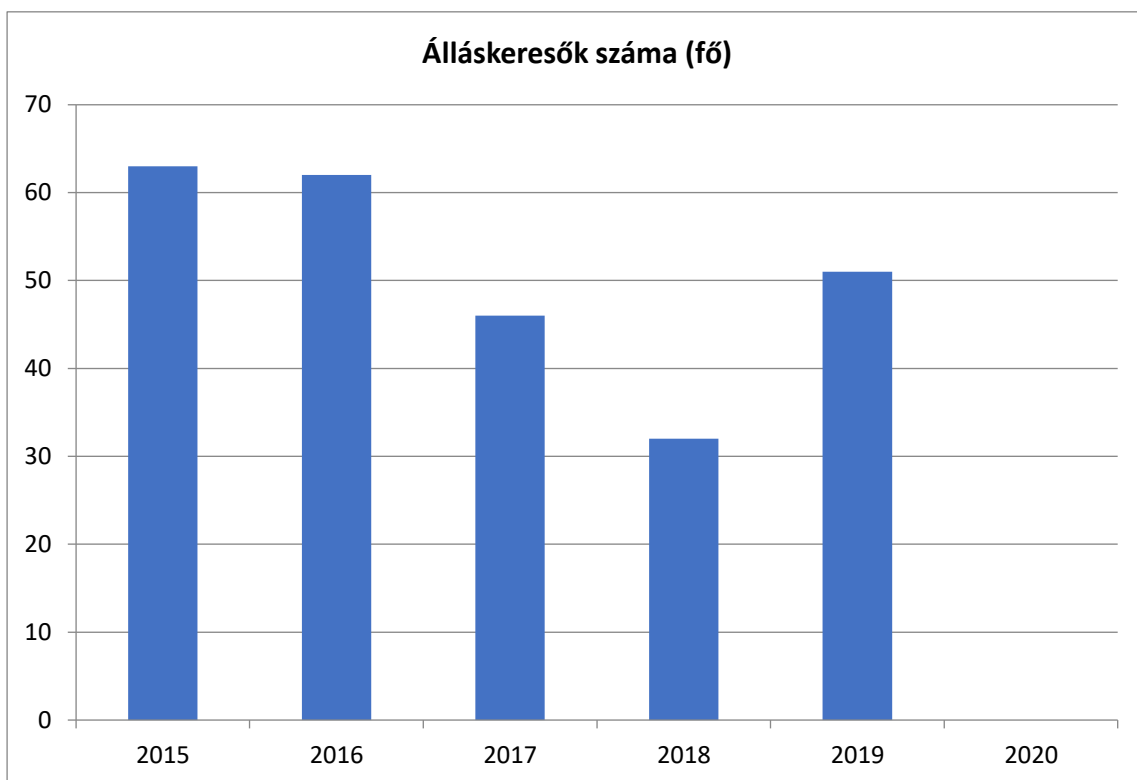
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	6,03%	8,94%	7,49%
2016	8,13%	7,32%	7,73%
2017	7,02%	4,62%	5,82%
2018	5,12%	3,12%	4,12%
2019	5,04%	8,03%	6,54%
2020	n.a.	n.a.	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

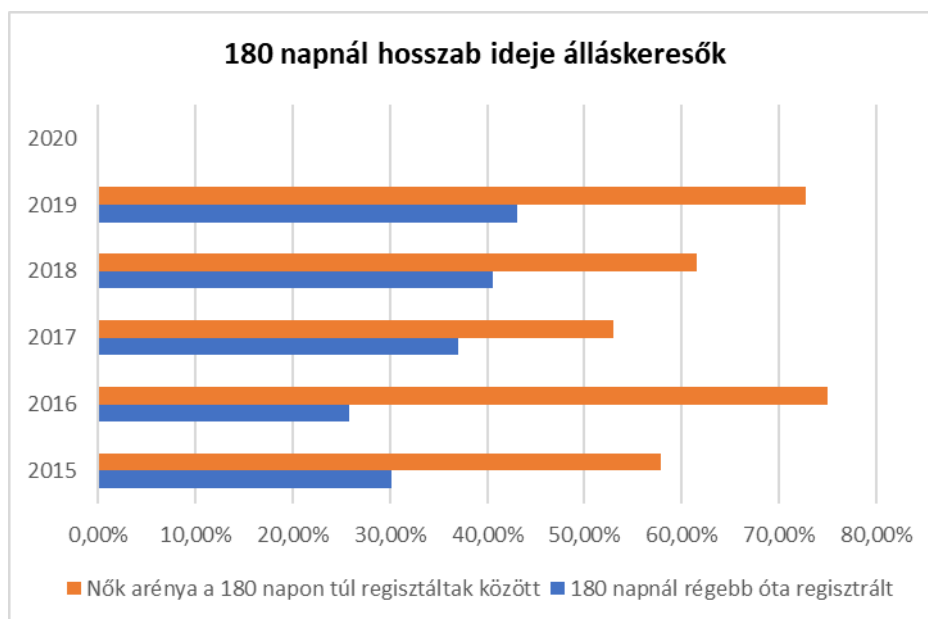
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	63	62	46	32	51	0
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	4,00	8,00	7,00	5,00	5,00	n.a.
	%	6,35%	12,90%	15,22%	15,63%	9,80%	n.a.
21-25 év (TS 038)	Fő	11,00	6,00	7,00	3,00	6,00	n.a.
	%	17,46%	9,68%	15,22%	9,38%	11,76%	n.a.
26-30 év (TS 039)	Fő	9,00	8,00	4,00	5,00	9,00	n.a.
	%	14,29%	12,90%	8,70%	15,63%	17,65%	n.a.
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	6,00	4,00	2,00	4,00	n.a.
	%	3,17%	9,68%	8,70%	6,25%	7,84%	n.a.
36-40 év (TS 041)	Fő	12,00	6,00	5,00	2,00	2,00	n.a.
	%	19,05%	9,68%	10,87%	6,25%	3,92%	n.a.
41-45 év (TS 042)	Fő	8,00	3,00	6,00	5,00	10,00	n.a.
	%	12,70%	4,84%	13,04%	15,63%	19,61%	n.a.
46-50 év (TS 043)	Fő	5,00	10,00	6,00	3,00	6,00	n.a.
	%	7,94%	16,13%	13,04%	9,38%	11,76%	n.a.
51-55 év (TS 044)	Fő	8,00	9,00	2,00	2,00	3,00	n.a.
	%	12,70%	14,52%	4,35%	6,25%	5,88%	n.a.
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	4,00	4,00	2,00	4,00	n.a.
	%	4,76%	6,45%	8,70%	6,25%	7,84%	n.a.
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	2,00	1,00	3,00	2,00	n.a.
	%	1,59%	3,23%	2,17%	9,38%	3,92%	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	30,16%	57,89%
2016	25,81%	75,00%
2017	36,96%	52,94%
2018	40,63%	61,54%
2019	43,14%	72,73%
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

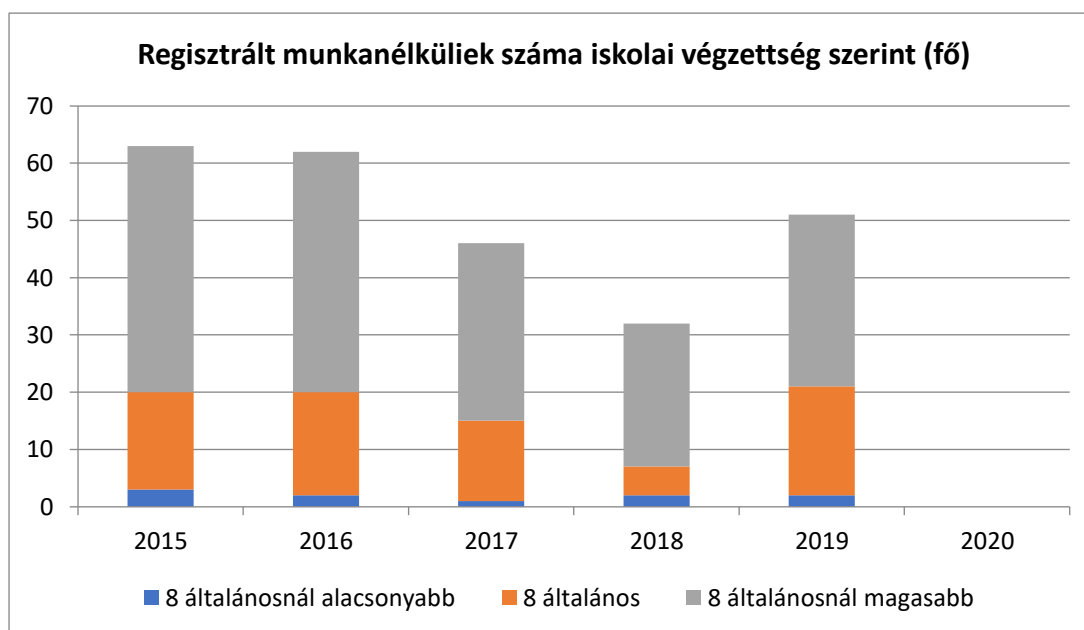
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A településen a 15 év feletti lakosság számának növekedésével csökken azoknak a száma, akik a 8 általánost nem végezték el, köszönhető ez annak, hogy a településen rendszeresen fogadták el az iskolai tanulmányok támogatását (támogatás az általános. középfokú, felsőfokú oktatásban résztvevőknek).

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	63	3	4,76%	17	26,98%	43	68,25%
2016	62	2	3,23%	18	29,03%	42	67,74%
2017	46	1	2,17%	14	30,43%	31	67,39%
2018	32	2	6,25%	5	15,63%	25	78,13%
2019	51	2	3,92%	19	37,25%	30	58,82%
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált állás keresők/nyilvántartott állás keresők száma változó tendenciát mutat.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	90	99
2016	80	74
2017	89	59
2018	93	69
2019	22	14
2020	n.a.	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;**

A megyeszékhely településünkről tömegközlekedéssel könnyen megközelíthető, mert községünk mellett halad el a 26. sz. főközlekedésű út. A távolsági buszok átlagosan 30 percenként közlekednek, míg távolsági vonatpár kb. 8 érinti a települést. Berentének a megyeszékhelyhez mért közelsége – 15 km – a lakosságszám alakulását jelentős mértékben nem befolyásolja.

A község lakóinak jelentős száma a közeli vegyigár, a BorsodChem Zrt.-nél, és annak leányvállalatainál dolgozik.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;**

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	63	9
2016	62	14
2017	46	7
2018	32	5
2019	51	5
2020	n.a.	n.a.

A BAZ. Megyei Kormányhivatal Kazincbarcikai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály segítségével nyári munkaprogram indul Berentén. A programban több turnusban vesznek részt a diákok. A programban részt vevő diákok az Önkormányzati fenntartású intézményekben elhelyezésre kerülnek. Egyetemen tanuló diákok nyári gyakorlati helyét tudják a település intézményei biztosítani.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci integrációt a térségben a BAZ. Megyei Kormányhivatal Kazincbarcikai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály koordinálja. A munkanélküliek a Munkaügyi Központ által szervezett képzésen vehetnek részt. A legtöbb képzés valamilyen szakma elsajátítására – szakács, vendéglátó eladó, szociális ápoló és gondozó, villanyszerelő, CNC forgácsoló, stb. – irányul. Ugyanekkor a képzések között találunk nyelvi képzést, 7-8. osztály felzárkóztató képzést is.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élők számát az aktív korúak ellátásában részesülők számának felhasználásával tudjuk megbecsülni. Az önkormányzat elsősorban az aktív korúak ellátásában, ezen belül is a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket alkalmazza a közfoglalkoztatás keretében intézményeiben.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A településen nincs tudomásunk foglalkoztatási diszkriminációról.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Berente Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2022. évben ingyenes számítógépes tanfolyamot szervezett az időskorúak számára, valamint lehetőséget biztosít helyi rendelt szabályozásával informatikai eszközök vásárlására.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskereső számára elérhető támogatásokat.

E területen az SZt. 25.§-a és 47.§-a alapján szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátás i formák adhatók:

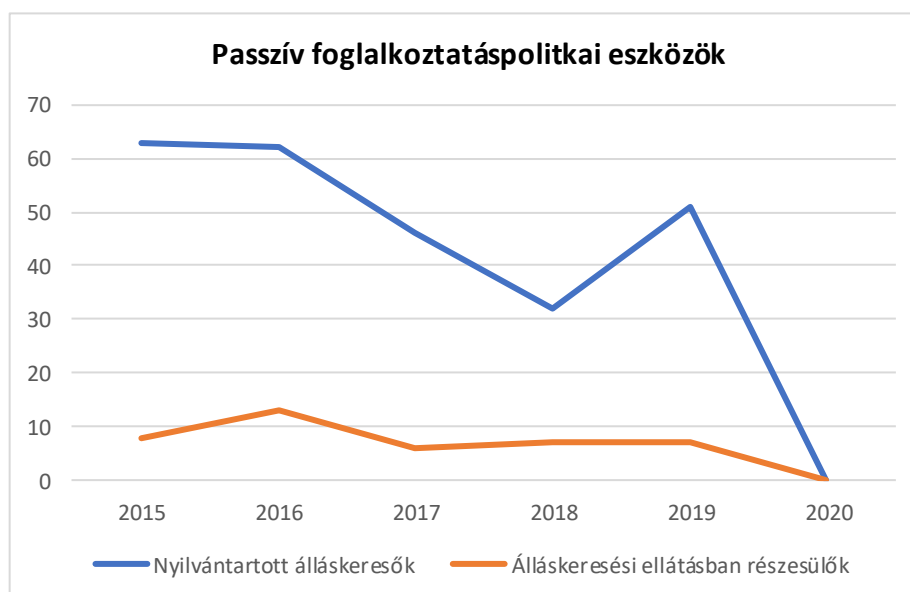
- A Járási Hivatal:
 - foglalkoztatást helyettesítő támogatás
 - egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
 - ápolási díj
 - időskorúak járadéka
- A Képviselő-testület a települési önkormányzati rendeletben meghatározottak alapján:
 - rendkívüli települési támogatás
 - temetési támogatás
 - lakhatási támogatás
 - gyógyszer támogatás

- egyszeri fűtés támogatás
- háztartási méretű kiserőmű rendszerek kiépítésének támogatása
- társasházak külső szigetelésének önkormányzati támogatása
- utcafonti kerítés létesítését, felújítását célzó támogatás
- fűtési- és használati melegvíz előállító rendszerek korszerűsítésének támogatása
- lakásfelújítási támogatás
- informatikai eszközök vásárlásának szociális támogatása

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	63	7,62%	8	12,70%
2016	62	7,86%	13	20,97%
2017	46	5,91%	6	13,04%
2018	32	4,06%	7	21,88%
2019	51	6,45%	7	13,73%
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

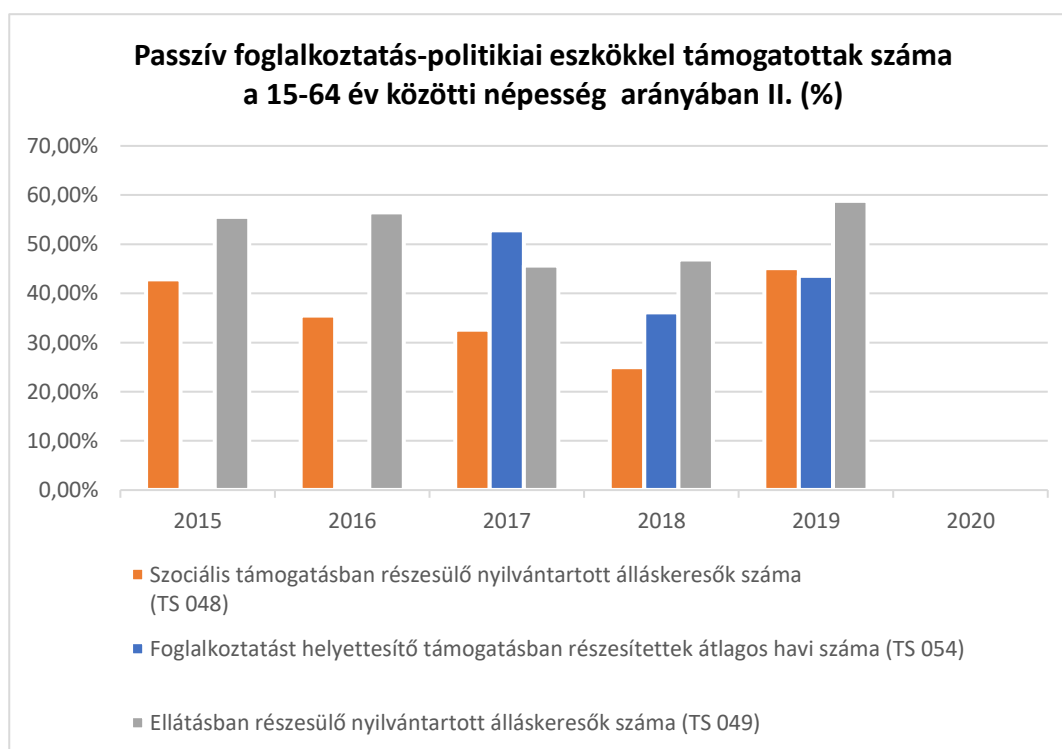
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	27	42,86%	n.a.	-	35	55,56%
2016	22	35,48%	n.a.	-	35	56,45%
2017	15	32,61%	24	52,83%	21	45,65%
2018	8	25,00%	12	36,16%	15	46,88%
2019	23	45,10%	22	43,57%	30	58,82%
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Megállapítható, hogy a támogatások meghatározó mértékben jelennek meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	1
2018	1
2019	2
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

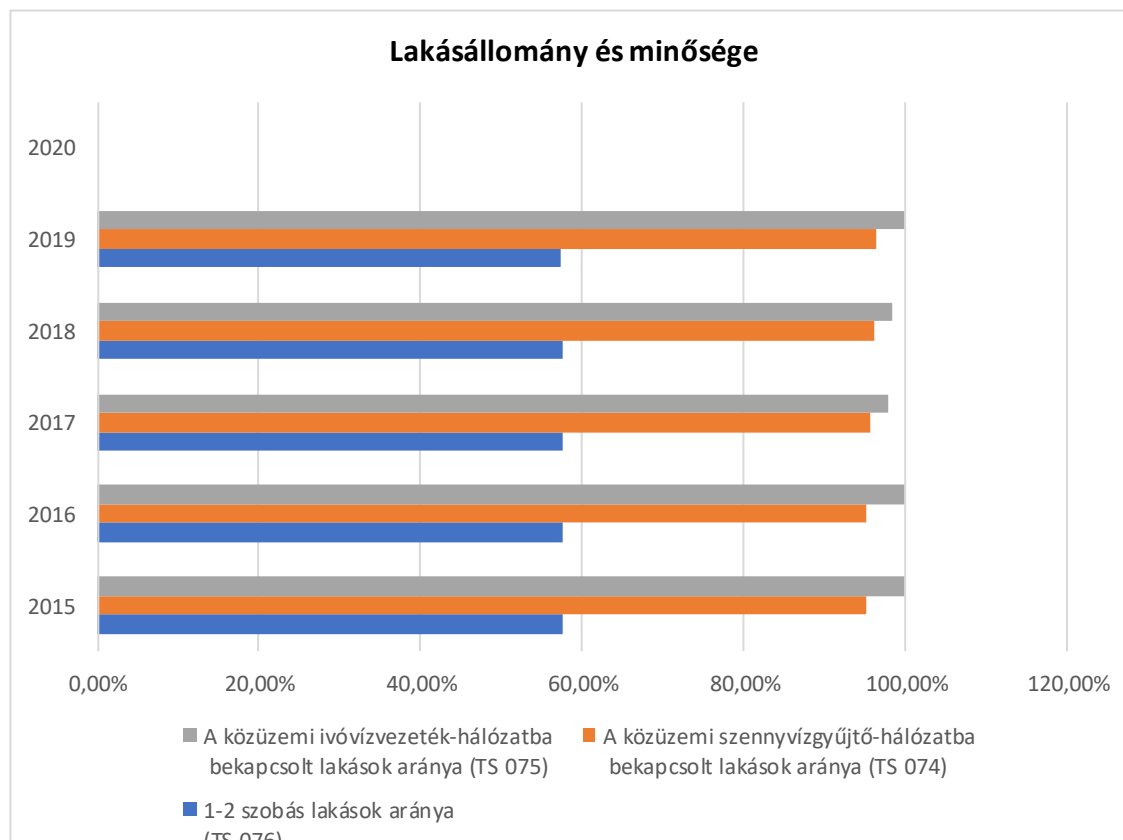

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	399	n.a.	n.a.	57,64%	95,24%	100,00%
2016	399	n.a.	n.a.	57,64%	95,24%	100,00%
2017	399	n.a.	n.a.	57,64%	95,74%	97,99%
2018	398	n.a.	n.a.	57,54%	96,23%	98,49%
2019	399	1	3	57,39%	96,49%	100,00%
2020	n.a.	n.a.	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

Berente Község Önkormányzat Képviselő-testületének AZ önkormányzati tulajdonban lévő lakás bérletének feltételeiről szóló 9/2016. (V.26.) önkormányzati rendelet rendelkezik. Az önkormányzati tulajdonban lévő lakás a Képviselő-testülethez benyújtott kérelmek alapján adható bérbe.

A kérelem teljesítésénél előnyt jelent:

- a kérelmező átmenetileg súlyos lakáskörülmények között él,
- a kérelmező felújításra szoruló önkormányzati lakást is elfogad és vállalja annak saját költségen történő helyrehozatalát, a bérbeadóval e tárgyban kötött megállapodás keretei között,
- a kérelmező az önkormányzat hivatalánál, vagy annak intézményeinél hosszabb ideje áll közszolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyban, illetve munkaviszonyban,
- a kérelmező községben való letelepedése a település érdekét szolgálja.
- a kérelmező a bérleti díj és a rezsiköltségek fedezésére megnyugtató mértékű rendszeres jövedelemmel rendelkezik.

- ha a kérelem benyújtásakor az önkormányzat felé – semmiféle jogcímen - lejárt tartozással nem rendelkezik

b) szociális lakhatás

A lakhatási támogatás a szociálisan rászoruló önálló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez, különösen a villanyáram, vízhasználat, csatorna használat, a gázfogyasztás díjához, a kábeltévé szolgáltatás díjához, az internet szolgáltatás díjához, lakásbérleti díjhoz, tüzelőanyag költségeihez vagy az önkormányzati lakáscélú kölcsönök törlesztéséhez nyújtott támogatás. Az önkormányzat már évek óta a lakástulajdonosok megsegítésére beruházási támogatást nyújt.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

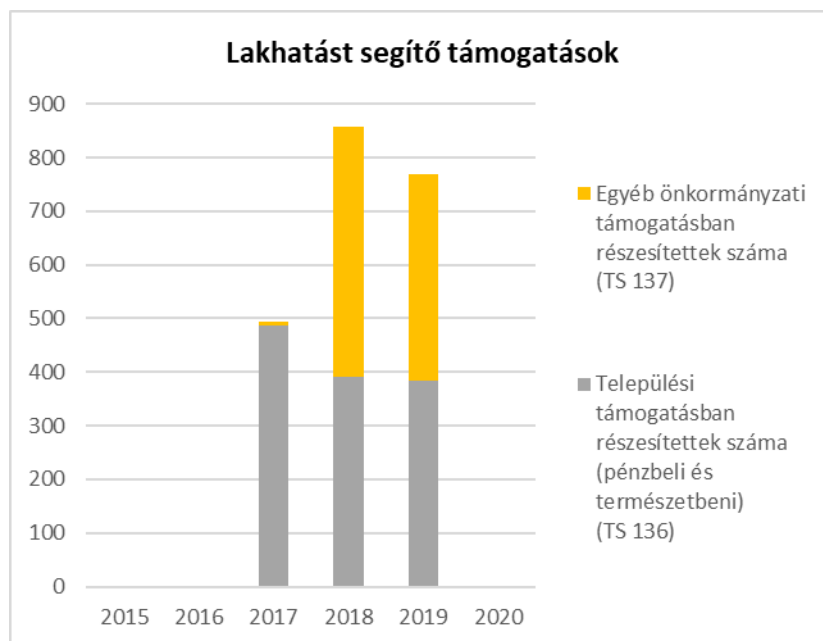
A településen 1 fő zártkerti pinceházban él. A lakhatási feltételei egyre javulnak az Önkormányzat segítségével. Az ingatlanig kiépítése került egy közcsap, valamint az áram a pinceházba bekötésre került.

d) lakhatást segítő támogatások

Berente Község önkormányzata Képviselő-testületének 19/2020. (XII.1.) önkormányzati rendelet 10 §-a alapján a lakhatási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásainak viseléséhez, különösen a villanyáram, vízhasználat, csatorna használat, a gázfogyasztás díjához, a kábeltévé szolgáltatás díjához, az internet szolgáltatás díjához, lakásbérleti díjhoz, a tüzelőanyag költségeihez vagy az önkormányzati lakáscélú kölcsönök törlesztéséhez nyújtott támogatás. Lakhatási támogatásra jogosult az a személy, akinek háztartásában az egy főre eső nettó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hússzorosát. A lakhatási támogatás összege 50.000.-Ft/hó.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	487	7
2018	392	465
2019	383	387
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) eladósodottság

Településünkön is komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Településünkön 2021. évben 16 fő részére töltöttük ki a védendő fogyasztói kérelemhez kapcsolódó igazolást. Védendő fogyasztói kérelmet az nyújthat be a villamos energia szolgáltatónál, illetve a gázszolgáltatónál, aki a jogszabályban meghatározott ellátásban részesül és tartozása van a szolgáltató felé. Ez alapján részletfizetést vagy fizetési halasztást kaphat.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön nincs külterületen lévő lakás.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Településünkön telep, szegregátum nem található.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség,

foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Településünkön telep, szegregátum nem található.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Településünkön telep, szegregátum, szegregációra hajlamos rész sem található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	n.a.	n.a.	1	44	n.a.
2016	1	n.a.	n.a.	1	40	n.a.
2017	1	n.a.	n.a.	1	n.a.	5
2018	1	n.a.	n.a.	1	n.a.	4
2019	1	n.a.	n.a.	1	n.a.	2
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés stabil, kiépült rendszerben működik, mindenki számára könnyen hozzáférhető.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Berente község területén 1 fő háziorvos látja el a településen élő felnőtteket és a gyermeket. A háziorvos vállalkozási formában működik területi ellátási kötelezettséggel. Az ügyeleti ellátás, valamint a fogászati ellátás a szomszédos településen, Kazincbarcikán érhető el a lakosság számára.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

2009. óta településünkön a népegészségügyi céllal szervezett védőnői méhnyakszűrés elérhető a női lakosság számára.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés településünkön nincs, nem releváns.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Településünkön a közétkeztetést a TIREK Berenti Idősek Otthona keretében működő konyha látja el. A közétkeztetési konyha által nyújtott szolgáltatás megfelel az egészségügyről szóló 1998. évi CLIV. törvény 50. § (+) bekezdésének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségleteknek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani.

Az élettani szükségleteknek megfelelő étrend biztosításához a táplálkozás-egészségügyi előírások kidolgozása – törvényi előírás és a kormány kijelölése alapján az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (OÉTI) feladata.

Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal 2011. augusztus 01. napján közzétette „A rendszeres étkezést biztosító szervezett ételmezési ellátásra vonatkozó táplálkozás- egészségügyi ajánlását”. Az ajánlás rendelkezik többek között:

- a fogalmak meghatározásáról,
- a nyersanyag-kiszabási ív vezetéséről,
- az étrendtervezés szabályairól,
- az ellátás során biztosítandó étkezésekről,
- a tájékoztatási kötelezettségekről,
- a naponta biztosítandó élelmiszerek, élelmiszercsoportok összetételéről,
- a tejtermékekre vonatkozó ajánlásról,
- a sűrítésre és a zsiradék felhasználásra vonatkozó ajánlásról,
- a tíz élelmezésre vonatkozó ajánlásról,
- a magas zsírtartalmú nyersanyagokra vonatkozó ajánlásról,
- a kerülendő élelmiszerekről és élelmiszercsoportokról,
- a diétás étkeztetésről,
- a személyi feltételekről.

Az ajánlás mellékletei között található:

- a nyersanyag- kiszabási útmutató,
- a változatossági útmutató számításának képlete,
- a korcsoportonként napi energiaszükséglet,
- az adagolási útmutató,
- a korcsoportonkénti ajánlott sómennyiség,
- az élelmiszerekre, élelmiszercsoportokra vonatkozó előírások tíz élelmezési napra számítva.

A bentlakásos idősok otthonában és a közétkeztetésben is biztosítani tudják az étkezést e csoportok részére (pl. diabeteses, laktóz-mentes)

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A berentei óvodából megközelíthető az iskola tornaterme, valamint az udvaron lévő műfüves pálya. Az udvaron korszerű sportolásra, mozgásfejlesztésre alkalmas eszközökkel is fel vannak szerelve. A gyerekek naponta legalább két órát a szabadban töltenek. A fedett terasznak köszönhetően eső időben is tudnak egy-egy órát a szabadban tölteni.

Az általános iskola szintén számos lehetőséget biztosít a sportolásra és mozgásra. A műfüves pálya számos foci bajnokságnak adott már otthont. Az iskolaév végén megrendezésre kerülő

Ifjúsági napok számos vetélkedőnek, versenyeknek ad teret. Lehetőségük van a diákoknak foci, karate, judo edzésre járni.

A község területén található horgászto – amely gyönyörű környezetben helyezkedik el – szintén számos versenynek, programnak ad otthont. Évek óta megrendezésre kerül a Víz világnapja alkalmából egy vetélkedő, mely a környék több óvodájából csábítja ide a gyerekeket azon a napon.

Szabadidőpark kosárlabda pályája és a különböző sport eszközei többféle mozgásformákra ad lehetőséget még az idősebb korosztály számára is.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltatások keretén belül a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások közül településünkön, a lakosságszám alapján az TIREK biztosítja:

- Étkeztetést
- Házi segítségnyújtást
- Családsegítést

Személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátások közül az alábbiakat biztosítja a község:

- Tartós elhelyezést biztosító, ápolást, gondozást nyújtó idősok otthona

A gyermekjóléti alapellátások közül önkormányzatunk közteles biztosítani a gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekek napközbeni ellátását.

g) drogrevenenciós szolgáltatások;

A településen kizárólag drogrevenenciót célzó szolgáltatások nem működnek. A gyermekek felvilágosítása az általános iskolában előadások segítségével történik.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szociális és egészségügyi szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A szociális és egészségügyi ellátórendszeren belül pozitív diszkrimináció nem érvényesül településünkön.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Településünkön a közösségi élet nagy részének a Berentei Művelődési Központ ad helyet. A különböző kulturális műsorok, programok mellett az önképzés és önkifejezés fontos helyszíne. Különböző művészeti csoportok működnek az intézmény keretében. De helyet ad a helyi

egyesületeknek, kluboknak is. Az intézmény segíti a civil szervezetek működését, a szabadidő tartalmas, hasznos és egészséges eltöltését, községünk természeti értékeinek megismerését, kulturális, történelmi, néprajzi hagyományainak bemutatását, a kézműves kultúra elsajátítását, a közösséget építő magatartásformák kialakítását. A kastélyban működő Könyvtár és Teleház helyet biztosít az önművelődését, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló rendezvényeknek, nyilvános, közösségi Internet-hozzáférést biztosít az intézmény látogatói és lakosság számára.

2021. évi rendezvények:

- 2021.május 1. Majális
- 2021. május 12. Madarak és fák napja
- 2021. augusztus 20-22. Berente napok
- 2021. augusztus 29. Vakáció búcsúztató gyereknapi
- 2021. szeptember 03. Bányásznapi
- 2021. szeptember 04. Tócsni fesztivál
- 2021. szeptember 11. Falutúra
- Anyatejes táplálás világnapja
- 2021. szeptember 27 – október 1. Idősek hete
- Játsszóház
- Október 23.-i megemlékezés
- Adventi vásár, gyertyagyújtás
- Mikulás ünnepség
- Karácsonyi ünnepség

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	1	1365	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen etnikai konfliktusok nincsenek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Településünkön önkéntes munka nincsen, mert a közfoglalkoztatottak minden feladatot ellátnak, amelyek egy esetleges adományosztáshoz, vagy egyéb munkához kapcsolódnak.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Berente községben a nemzetiségek részére a lehetőség adott a kulturális identitásuk bemutatására, azonban ilyen igény még nem jelentkezett.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Berente községben négy civil szervezet működik. Berente Sport Egyesület; Berentei Bűnmegelőzési és Vagyonvédelmi Polgárőr Egyesület; Rozmaring Dalkör; Sajómenti Romákért Egyesület.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

A településen működik Berente Cigány Nemzetiségi Önkormányzata, mely megállapodás alapján együttműködik Berente Község Önkormányzatával. Az önkormányzat segítséget nyújt a nemzetiségi ülések megszervezéséhez, jegyzőkönyvek készítéséhez, közmeghallgatások és fórumok lebonyolításához. A magyarországi romák jelentős része él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többtízszer alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a tartós munkanélküliség aránya a roma népesség között a legmagasabb	közfoglalkoztatási programokba történő bevonásuk
a roma lakosság körében komoly higiénés és egészségügyi problémák állnak fenn	komplex szűrőprogramok, tájékoztató fórumok szervezése az életkörülmények javítása érdekében
munkanélküliségből adódó szegénység, eladósodás a romák körében	lakásfenntartási támogatás, ezzel is elősegítve a tartozások csökkentését

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A jövőbeni gazdaság, társadalom és politika fejlődése azon múlik, hogy a most felnövekvő gyerekek felnőttként mennyire lesznek boldogok, egészségesek, jól képzettek, mennyire érzik magukat biztonságban, mennyire lesz erős az önbizalmuk, önbecsülésük. Településünkön a törvény adta szociálpolitikai eszközökkel, valamint pályázati források segítségével próbáljuk a hátrányosokat segíteni. A településen a helyi iskolában tanuló összes helyi és bejáró gyermek részére biztosítja az önkormányzat az ingyenes étkezés lehetőségét.

A gyermekszegénység egyik kiemelt oka a szülők munkanélkülisége. Településünkön a munkanélküliség megszüntetését és a munkaerő-piacra való visszaintegrálást segíti elő a nagyszámú közfoglalkoztatás, a különböző képzési lehetőségekhez való hozzájutás elősegítése.

A szegénység szempontjából a helyzet jelentős romlást mutat a foglalkoztatás nélküli háztartásokban élő gyermekek száma.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, iskolai, képzettségbeli, valamint munkaerő-piaci tényezők.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

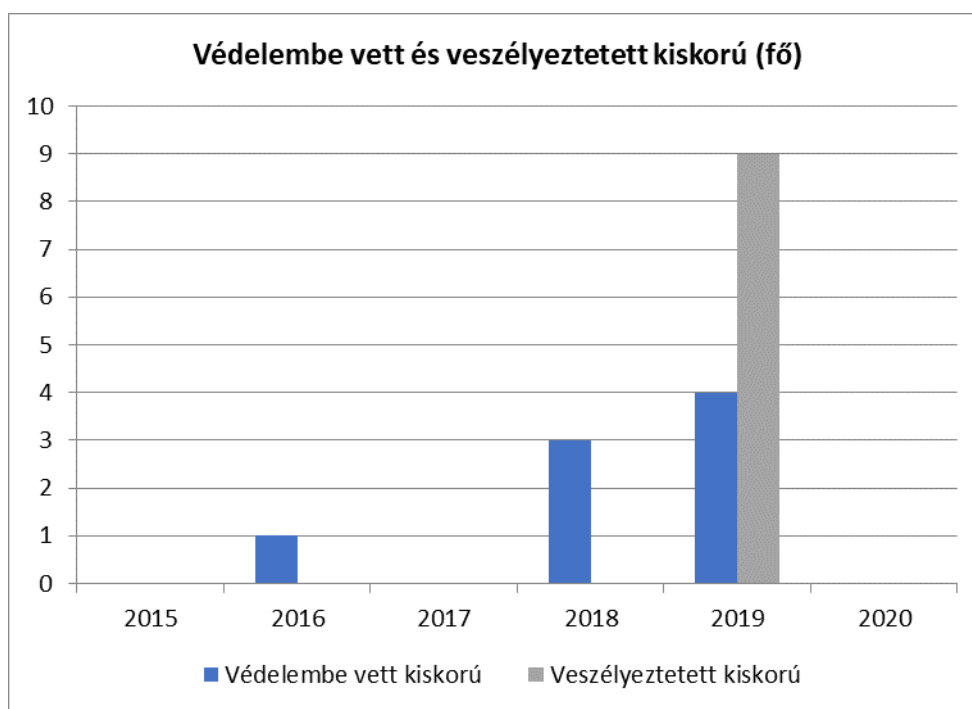
4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	543	604	1147	47,34%	52,66%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			34	2,96%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	87	64	151	7,59%	5,58%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	16	21	37	1,39%	1,83%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	1	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	3	n.a.
2019	4	9
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez. (Gyvt.6. §. (1) bekezdés) A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa. (Gyvt.12. §. (1))

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekek védelméről szóló törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. (Gyvt. 14.§.(1)-(2))

Veszélyeztetettség: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés, amikor a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételevel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. (Gyvt. 68. § (1) bekezdés)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a Gyvt. 67/A § (1)-(2) bekezdése szerint a következő esetekben állapítható meg:

A Gyvt. 67/A § (1)-(2) bekezdése szerint:

„67/A. § (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

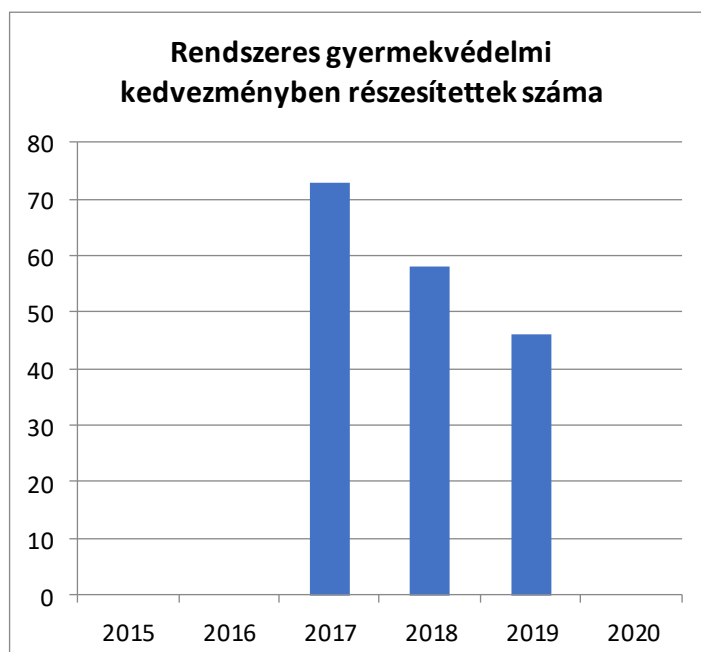
b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.”

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	73
2018	58
2019	46
2020	n.a.

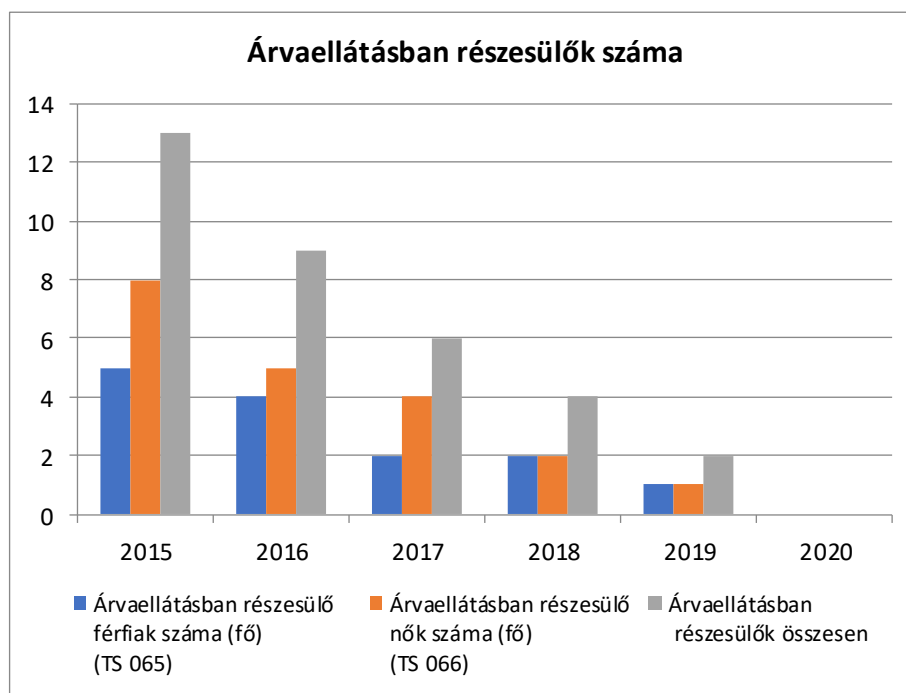
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	5	8	13
2016	4	5	9
2017	2	4	6
2018	2	2	4
2019	1	1	2
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Berente Község területén a gyermekvédelmi és gyámügyi ellátásokról szóló önkormányzati rendeletben ingyenesen biztosítja az óvodai ellátást, az iskolai ellátást minden gyermek részére függetlenül attól, hogy hova jár óvodába illetve iskolába. A középfokú és felsőfokú oktatásban részt vevőket is meghatározott összeggel, ösztöndíjjal támogatja.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Településünkön az önkormányzat biztosítani tudja, mind az óvodáskorú, mind az iskoláskorú gyermekek ingyenes étkeztetését az intézményekben.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (nem releváns)

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Jelenleg sem az óvodába, sem az iskolában nincsen egyéb állampolgársággal rendelkező gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált, teleszerű lakókörnyezet nincs a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások:

A gyermekjóléti alapellátások célja az, hogy a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét, a családban történő nevelését elősegítse, a veszélyeztetettséget megelőzze és a kialakult veszélyeztetettséget megszüntesse, valamint a gyermek családjából történő kiemelését a megelőzze. Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez. (Gyvt. 38.§ (1). (1a))

A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályok jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (V.30.) NM rendelet adják. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint - a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani. (Gyvt.38. § (2.))A Család és Gyermekjóléti Szolgálat által nyújtott gyermekjóléti alapellátást, mint szolgáltatást a fenntartó, azaz a település önkormányzata biztosítja a lakosság számára.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1		0
2016	1		0
2017	1		-
2018	1		0
2019	1		0,00
2020	1		-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnő ellátási területe az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 6. § (1) bekezdésében foglaltak szerint megállapított védőnői körzetre terjed ki. (49/2004. (V.21.) ESzCsM rendelet 2.§ (3) bekezdés.)

Településünkön a Védőnői Szolgálat egy védőnő alkalmazásával működik, aki ellátja az óvodai és az iskolai feladatokat is.

A védőnő feladatai:

- nővédelem, melynek keretében családtervezéssel kapcsolatos tanácsadást, anyaságra felkészítést, lakossági szűrővizsgálatok szervezését, népegészségügyi méhnyakszűrést végez
- várandós anyák gondozása
- gyermekágyas anyák gondozása, szoptatással, családtervezéssel, szociális ellátásokkal kapcsolatos tanácsadás, információk átadása
- újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása
- a gyermek veszélyeztetettsége esetén a család fokozott gondozása, háziorvos és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat értesítése
- az óvodában a védőnői feladatok végzése, az oktatási intézményben a tanulók ellátása a külön jogszabályban foglaltak szerint
- az oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása (49/2004. (V.21.) ESzCsM rendelet 3.§)

A területi védőnői ellátás tanácsadások és családlátogatások keretében biztosított.

A védőnő a gondozási feladatait önállóan végzi, ennek során kapcsolatot tart és együttműködik:

- az egészségügyi alapellátás és ezen belül kiemelten a háziorvosi ellátás, továbbá a szakellátás,
 - a közoktatás,
 - a gyermekjóléti, a szociális és családsegítést végző intézmények illetékes szakembereivel.
- (49/2004. (V.21.) ESzCsM rendelet 6.§ (1) bekezdés)

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	n.a.	n.a.		
2016	1	n.a.	n.a.		
2017	1	n.a.	n.a.		
2018	1	n.a.	n.a.		
2019	1	n.a.	n.a.		
2020	n.a.	n.a.	n.a.		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön gyermekorvosi praxis nem található, az ellátást a háziorvos biztosítja. A szabad orvosválasztás jogával élve néhány szülő a közeli nagyobb városokban veszi igénybe a gyermekorvosi ellátást. Jelenleg Kazincbarcikán és a megyeszékhelyen biztosított a sürgősségi gyermek ellátás.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Településünkön bölcsődei ellátás, családi napközi nem található.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Gyermekjóléti Szolgálat: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. (Gyvt.39. § (1) A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési- oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat fegyelemmel kíséri valamennyi 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. a gyermekjóléti szolgáltatás feladatát megállapodás alapján a Kazincbarcikai és Térsége Többcélú Társulás látja el.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A Berentei Tündérkert Óvodába a Köznevelési törvény alapján, amennyiben van szabad kapacitás felveszik a 2 és fél évet betöltött gyermeket is, amennyiben a szülő szociális alapon rászorul.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (nem releváns)

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. (Gyvt. 14§ (1)-(3))

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni. (Gyvt 17. § (1)-(3))

Közoktatási intézménytől leginkább a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos problémák, és a passzív tanórai részvétel miatt érkeznek jelzések, illetve jeleztek súlyos szülői elhanyagolás miatt is. Továbbra is emelkedő tendenciát mutatnak a gyermekek magatartási problémái miatti esetek, mely egymáshoz és a felnőttekhez való problémás viszonyukban nyilvánul meg.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A család- és gyermekjóléti szolgáltatást önként igénybe vevők esetében az első találkozás az intézményben történik, a problémák feltárása után kerül sor az együttműködés formájának további megbeszélésre. A személyes segítség során, a kapcsolattartás a továbbiakban történhet az intézményben, az ügyfél lakásán, illetve egyéb ügyintézés helyén.

Jelzés esetén (jelzőrendszeri, hatósági) a jelzés jellegétől függ a kapcsolatfelvétel módja.

Krízishelyzet, bántalmazás, életveszély jelzésekor a családsegítő munkatárs haladéktalanul felkeresi a bajban lévő személyt, s a helyszíni tapasztalatok alapján intézkedik.

Egyéb jelzéseket követően megkereső levelet küld a jelzett személy, család számára, melyben tájékoztatja a jelzés tényéről, és egy időpont meghatározásával felajánlja segítségét a probléma kezelésére.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településünk szabadidő parkja a lakosság részére sportolási és kikapcsolódási lehetőséget biztosít. A Horgász tó a pihenés, a sportolás és a családi programok helyszíne.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A Gyvt. 21. §-nak értelmében természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a) a bölcsődében, mini bölcsődében,

b) az óvodában,

c) a nyári napközis otthonban,

d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,

e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a közép fokú iskolai menzai ellátás keretében,

f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],

g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet.

Továbbá a Gyvt 21/A. §-a , 21/B. §-a és a 21/C. §-a tartalmazza azon szempontokat, amelyeket az intézményi gyermekétkeztetés, az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés valamint a szünidei gyermekétkeztetés terén biztosítani kell a település önkormányzatának.

Az Önkormányzat a berentei lakóhellyel rendelkező, életvitelszerűen Berentén élő általános iskolai, közép- és szakiskolai, valamint felsőoktatási intézményben tanuló diákok, továbbá felsőfokú képzésben részt vevő személyek részére tanulmányi és tanszer támogatást biztosítja.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Berente községben a gyermekek számára szervezett programok nem különböztetik meg a gyermekcsoportokat.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

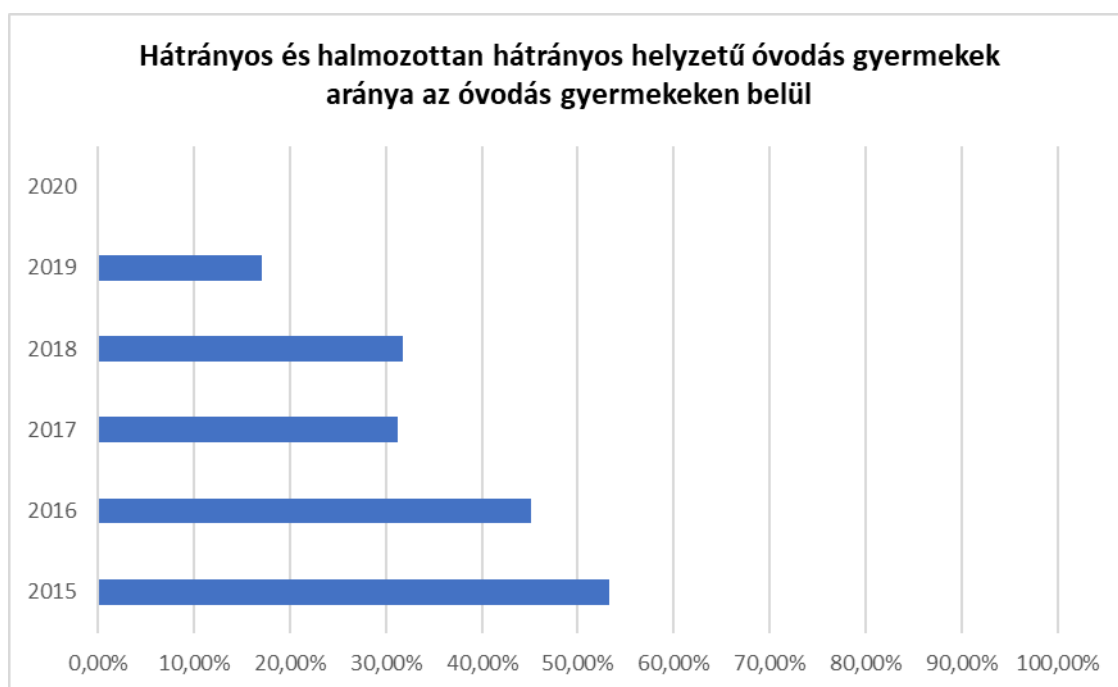
Pozitív diszkrimináció érvényesül azoknál a családoknál, akiknél hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

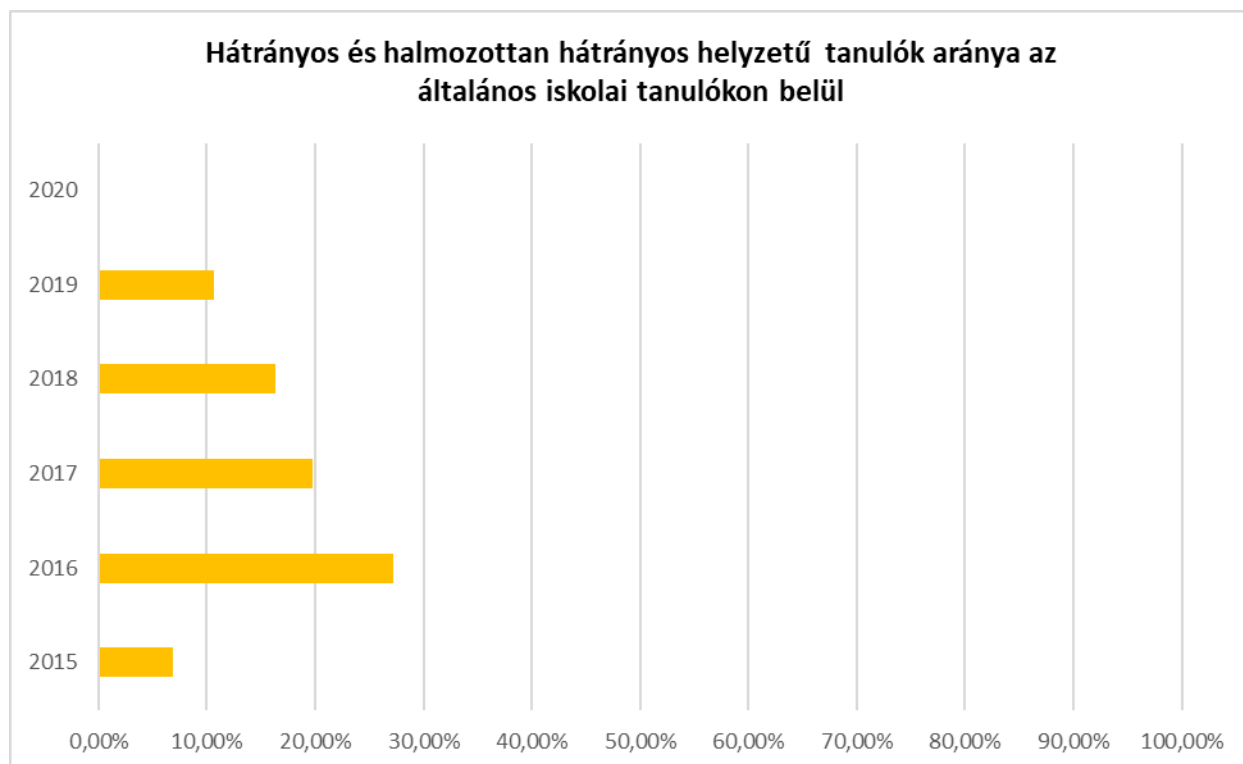
4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	0	16	53,33%
2016	0	14	45,16%
2017	0	10	31,25%
2018	0	14	31,82%
2019	0	7	17,07%
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015		9	6,82%
2016		37	27,21%
2017		26	19,70%
2018		21	16,28%
2019		13	10,66%
2020		n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban (nem releváns)

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	n.a.	n.a.
2016	4	24
2017	43	26
2018	29	20
2019	44	5
2020	19	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezései szerint a kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló,
- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló.

A törvény célja olyan köznevelési rendszer megalkotása, amely elősegíti a gyermekek, fiatalok harmonikus, lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarati tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a közérdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat nevel. Kiemelt célja a

nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás. 64 Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (SNI): az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

- testi-, érzékszervi-, értelmi-, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A település óvodájában a szakember ellátottság képesítés szempontjából teljes. Az általános iskolában 14 fő állású dolgozik.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	2	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	3	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	42	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Településünkön egy Önkormányzati fenntartású óvoda van, de Alacska település óvodája tagóvodaként üzemel. Berentén 2 csoport működik, a tagóvodában pedig 1 csoport.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015		2	60	1	30	n.a.	n.a.	15
2016		2	60	1	31	n.a.	n.a.	16
2017		2	60	1	32	n.a.	n.a.	16
2018		2	60	1	44	n.a.	n.a.	22
2019		2	42	1	41	n.a.	n.a.	21
2020		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

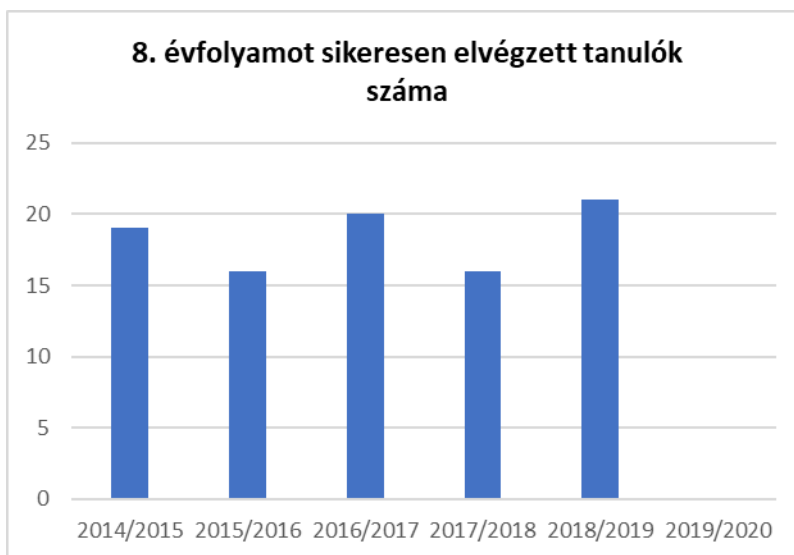
4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	n.a.	8	1	17	-
2015/2016	n.a.	8	1	17	49,24%
2016/2017	n.a.	8	1	17	52,94%
2017/2018	n.a.	7	1	18	53,03%
2018/2019	n.a.	7	1	17	55,04%
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	57,38%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	19
2015/2016	16
2016/2017	20
2017/2018	16
2018/2019	21
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Településünkön nincs hátrányos megkülönböztetés az oktatás területén.

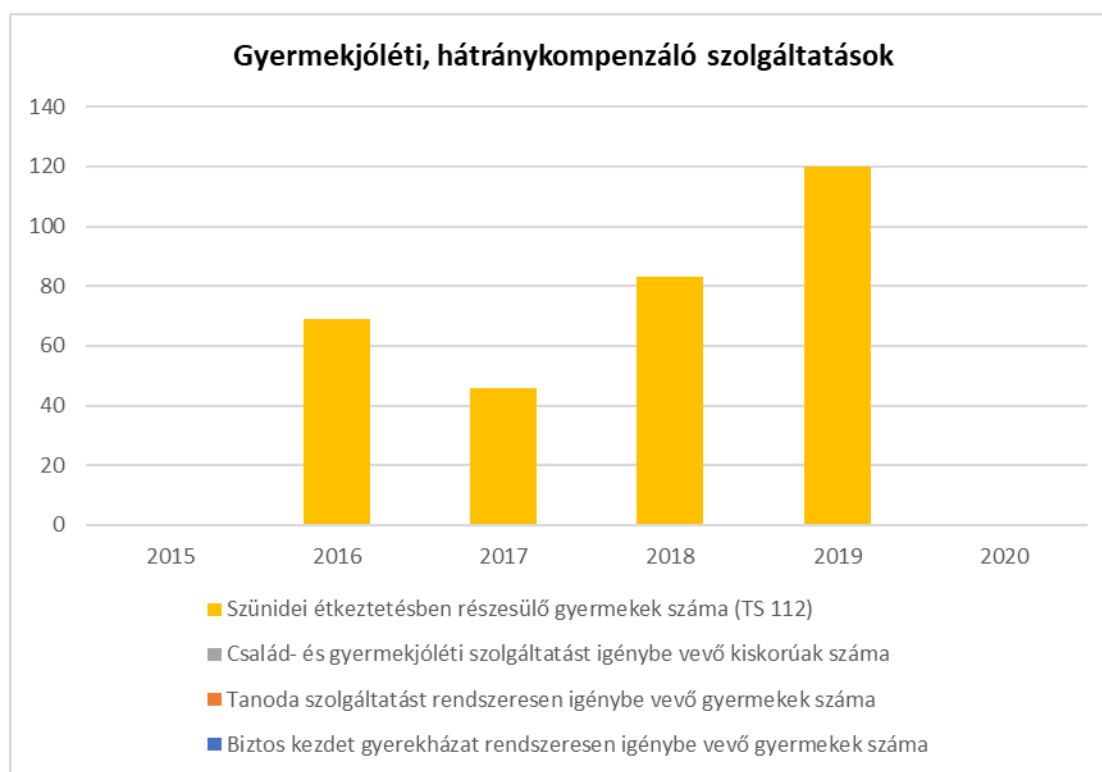
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutakozó eltérések;

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Nincs hátránykompenzáló juttatás a településen a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók részére.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjölési szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	69
2017	n.a.	n.a.	n.a.	46
2018	n.a.	n.a.	n.a.	83
2019	n.a.	n.a.	n.a.	120
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a hátrányos helyzet, mint fogalom értelmezésének hiánya a szülők körében	bővebb tájékoztatás a fogalom értelmezése érdekében
HHH tanulók körében magas a szülők munkanélküliségének aránya	közfoglalkoztatási programban történő foglalkoztatás, együttműködés a munkaügyi központokkal a felzárkóztatás érdekében
hátrányos helyzetű gyermekek jelenléte az óvodai nevelésben	korai óvodai fejlesztő foglalkozásokba való bevonásuk

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk.

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy

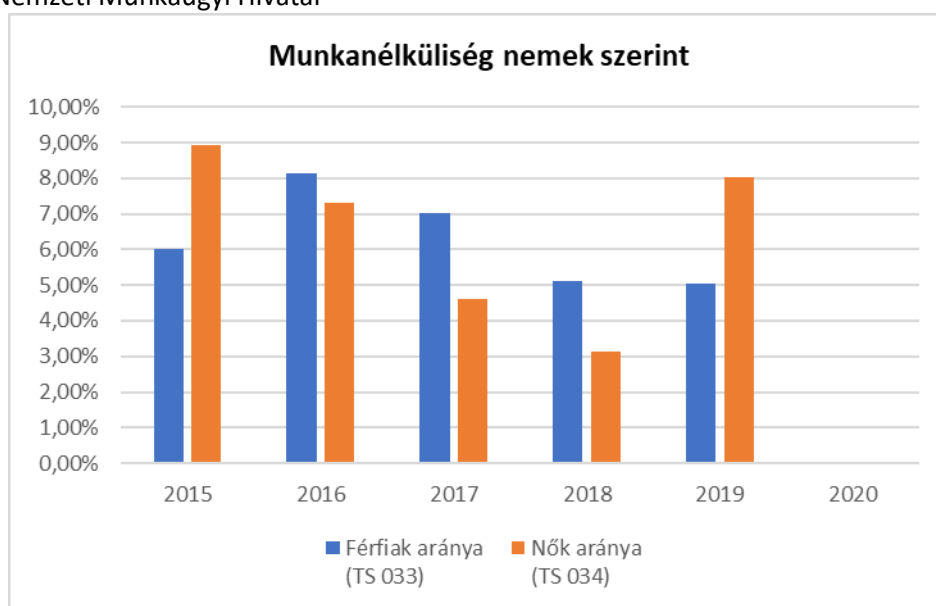
idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyerekeket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	6,03%	8,94%	7,49%
2016	8,13%	7,32%	7,73%
2017	7,02%	4,62%	5,82%
2018	5,12%	3,12%	4,12%
2019	5,04%	8,03%	6,54%
2020	-	-	0,00%

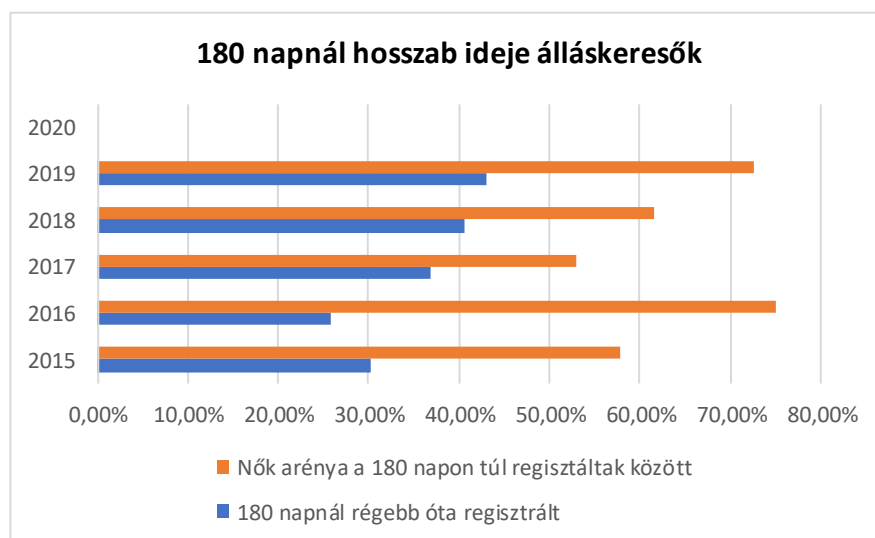
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresőök (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	30,16%	57,89%
2016	25,81%	75,00%
2017	36,96%	52,94%
2018	40,63%	61,54%
2019	43,14%	72,73%
2020	-	-

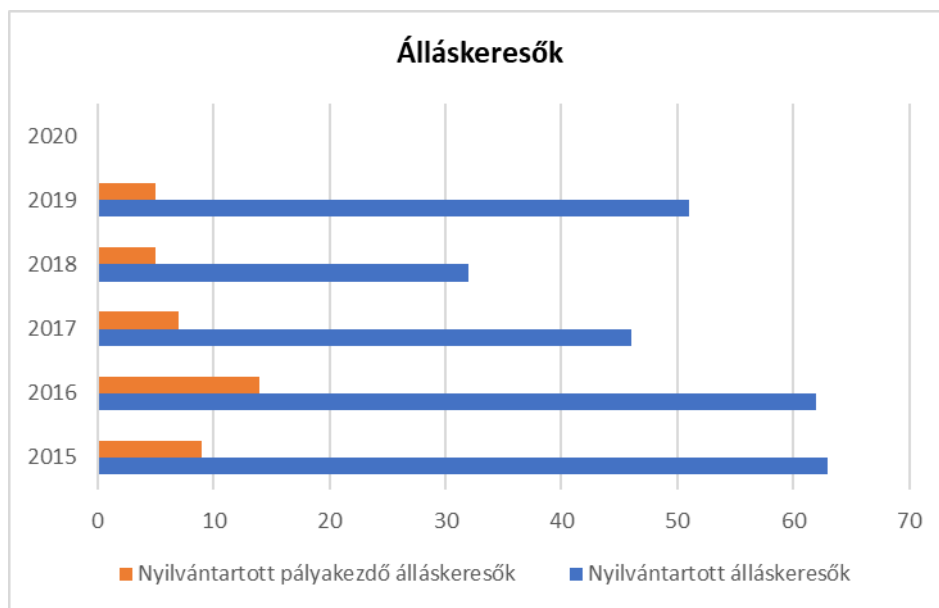
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresőök száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresőök száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresőök száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	63	9
2016	62	14
2017	46	7
2018	32	5
2019	51	5
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő képzési programokban való részvételről a Járási Munkaügyi Központ nem tudott adatot szolgáltatni, helyi adatbázis pedig nincsen.

Országos adatok szerint a foglalkoztatást segítő és képzési programok elősegítik a munkavállalás esélyét.

Ugyanakkor a munkanélküli férfiak nagyobb eséllyel vesznek részt vállalkozás-támogatási programokba és válnak vállalkozóvá. A bértámogatási programokba azonos eséllyel kerülnek be a nők és a férfiak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az iskolai végzettséget tekintve, minél több gyermek teheti meg, hogy segítséggel vagy a nélkül felsőoktatásban részt vegyen, viszont az elhelyezkedési esélyük alacsony.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség).

A nők esélyegyenlőségének sarkalatos kérdése „az egyenlő munkáért egyenlő bér” elvének érvényesülése.

A nők férfiakkal szembeni kereseti hátránya mögött sokféle tényező együttes hatása áll. A keresetek színvonalát meghatározhatja a gazdasági ág, gazdálkodási forma, a munkavállaló személyes jellemzői (életkora, iskolai végzettsége, foglalkozása). A női keresetek hátránya a versenyszférában nagyobb, mint a költségvetési szférában. A két szektor közötti eltérés oka, hogy a közszférában alkalmazott illetmény-előmeneteli rendszerek szűkebb teret adnak a nemek szerinti különbségtételnek, mint a piaci szféra szabad béralkuja.

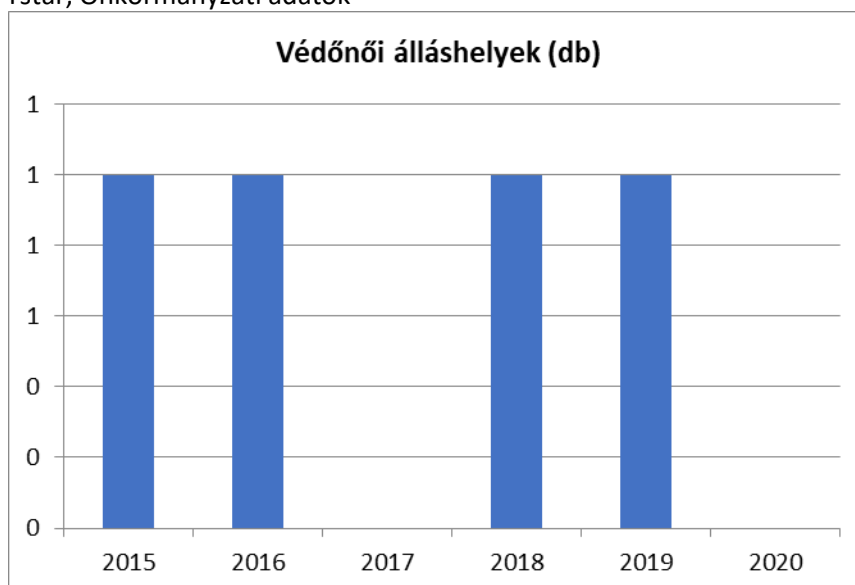
A település egészére vonatkozóan hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk.

Az önkormányzatnál és intézményeinél dolgozók bére, keresete nem, korcsoport, beosztás, szakma vagy végzettség szerint évenként nyomon követhető, hátrányos megkülönböztetés nincs.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	n.a.	0	-
2018	1	0	0
2019	1	0	0
2020	n.a.	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból (nem releváns)

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból (nem releváns)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Településünkön a gyermekek napközbeni ellátása óvodába és általános iskolában biztosított. Óvodánkban felvételt nyerhet a 2 és fél évet betöltött gyermek is, akinek az elhelyezése indokolt a szülők munkába állása miatt.

A rugalmas munkaidő nem igazán jellemző a környéken.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban.

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, ahol több alkalommal elsősorban osztályfőnöki és biológia órák keretében tart foglalkozásokat a védőnő.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek – szülésről, anyatejes táplálásról, betegségek megelőzéséről, gyermeknevelésről stb. - átadása megkezdődik már várandósság idején tanácsadások és látogatások alkalmával. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is.

Az orvos és a védőnő nagy figyelmet fordítanak a gyermekek fejlődésének folyamatos nyomon követésére, szükséges ellátás igénybevételére és veszélyeztetettség esetén a társszervekkel való kapcsolat felvételére.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza.

A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

Településünkön eddig nem történt olyan eset, ahová a rendőrség segítségét kérték és bántalmazásról sincs számszerű adat.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben lévő nők számára nagyon fontos tényező az idő, ezért a várólistával működő szállók sok esetben nem tudnak azonnali segítséget nyújtani. Fontos a megfelelő tájékoztatás, és az igények és kapacitás összhangja.

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások nincsenek településünkön és nem került sor még más anyaotthonba történő elhelyezésre sem.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Az önkormányzat 4 intézményéből kettőnél női vezető áll, valamint az iskola, ahol szintén női vezető áll.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság.

A munkanélküliség össztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

A település védőnője minden évben megrendezi az Anyatejes táplálás világnapja című rendezvényt, ahová nemcsak az anyatejjel táplált babák és mamák hivatalosak, hanem a várandósok és a 0-3 éves korú gyermekeket nevelő családok is. Hagyományteremtő módon az ünnepség keretein belül külön köszöntik az előző rendezvény óta megszületett babákat egy jelképes Születésfa avatással.

A védőnő a tanácsadási idejében ún. nővédelmi tanácsadás is helyet kapott, melynek keretében egyéb problémákkal, kérdésekkel is bizalommal tudnak felé fordulni a nők, valamint e tanácsadások alkalmával történik a méhnyakszűrés is.

2009. óta a településen a népegészségügyi védőnő által végzett méhnyakszűrés elérhető a meghívott hölgyek számára. A védőnő igyekszik személyesen is felkeresni a meghívottakat, így sokszor egyéb egészségügyi, szociális, lelki problémák is felszínre kerülnek és megoldásra találnak.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
gyermeküket egyedül nevelő nők munkavállalási helyzetük	gyermek napközbeni ellátásának megoldása (pl. nyári napközis táborok szervezése)
a munkanélkülivé vált nők a férfiaknál kisebb eséllyel jutnak vissza a munkaerő-piacra	tájékoztató fórumok szervezése, aktív kapcsolattartás a munkaügyi központtal a munkaerő-piaci pozíciójuk javítása érdekében
roma nők korai (gyakran felnőtt kor előtti) gyermekvállalása	felvilágosító programok a fogamzásgátlással kapcsolatban
családon belüli erőszak számának növekedése, feljelentés következményeitől való félelem	családsegítő szolgálat általi segítő támogatás, jogaik ismertetése
alultápláltság, higiénés problémák a roma nők és gyermekük körében	életvezetési, háztartási, tisztálkodási, táplálkozási tanácsok nyújtása, élelmiszer csomagok osztása

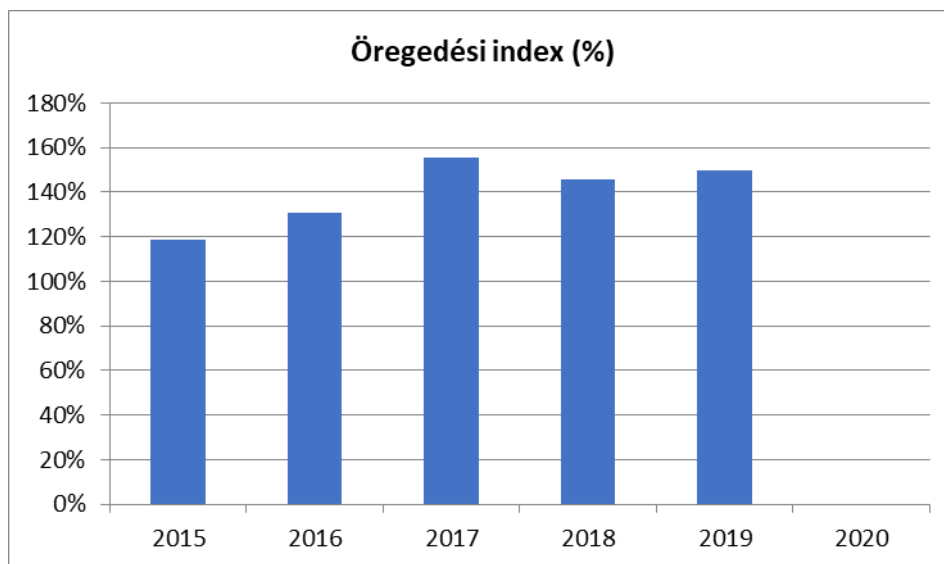
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	209	176	118,75%
2016	216	165	130,91%
2017	221	142	155,63%
2018	220	151	145,70%
2019	217	145	149,66%
2020	-	-	-

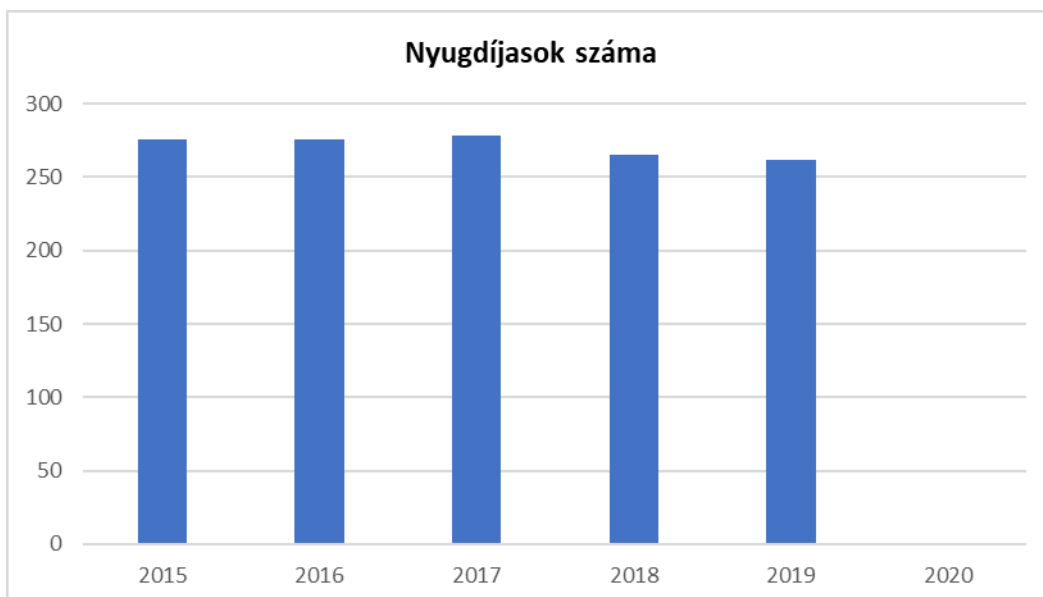
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	87	189	276
2016	85	191	276
2017	85	193	278
2018	80	185	265
2019	82	180	262
2020	n.a.	n.a.	-

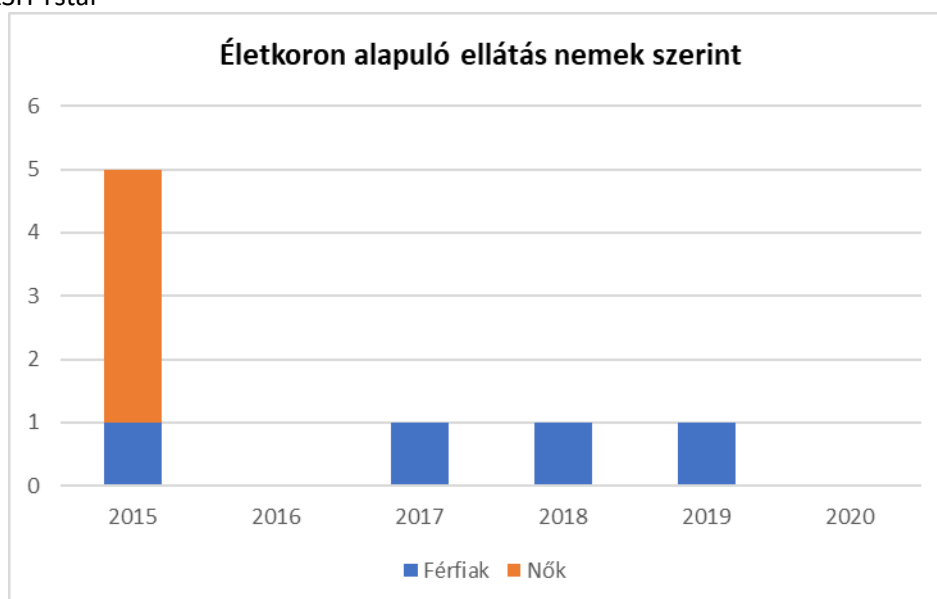
Forrás: TeIR, KSH Tstar

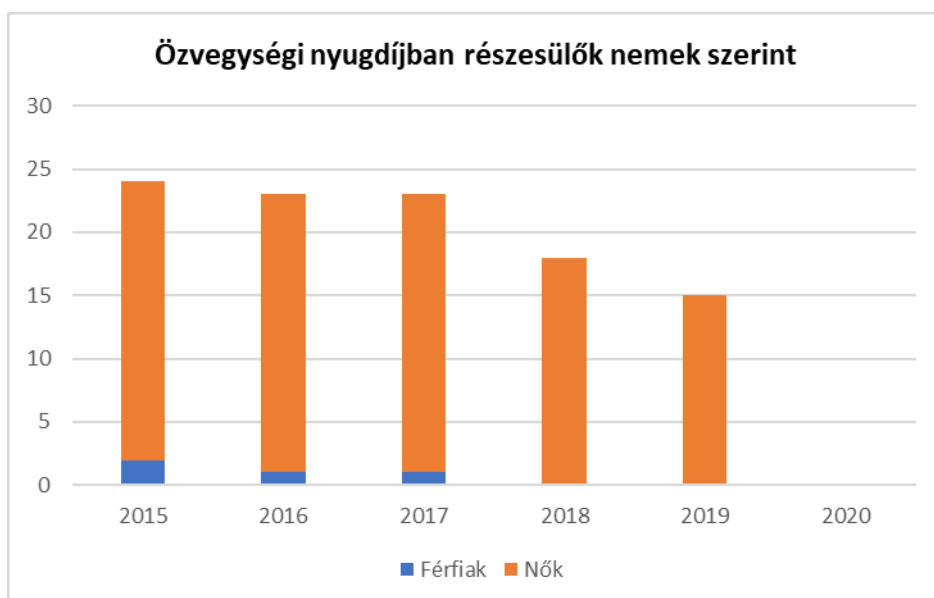
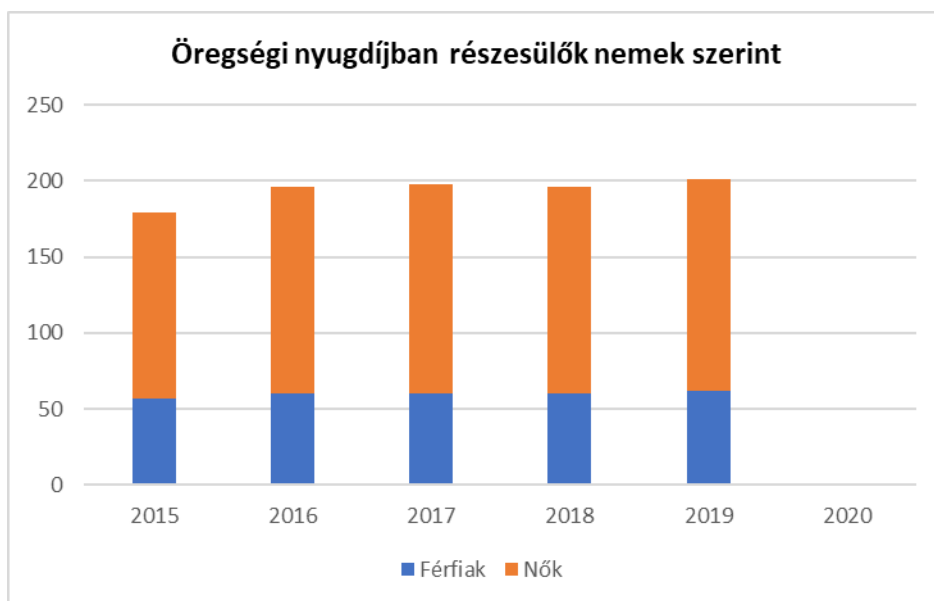

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	1	4	57	122	2	22	n.a.
2016	n.a.	n.a.	60	136	1	22	n.a.
2017	1	n.a.	60	138	1	22	n.a.
2018	1	n.a.	60	136	n.a.	18	n.a.
2019	1	n.a.	62	139	n.a.	15	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás:TeIR, KSH Tstar

Községünkben a nyugdíjasok száma folyamatosan nő. Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít rájuk. Az Idősek Otthona alkalmazottai házi ellátás keretein belül látják el az otthon egyedül élő és segítségre szoruló embereket, valamint pénzbeli juttatásokkal is segíti a megélhetésüket.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.
6. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.
7. Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai dolgoznak, egyes esetekben nem is a településen élnek, nagy a veszélye a településen az idősek elmagányosodásának, elszigetelődésének.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Flt. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az nyugdíj előtti álláskeresői segély feltételeit a Flt. 30. §-a rögzíti.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	63	62	46	32	51	0
41-45 év (TS 042)	Fő	8	3	6	5	10	n.a.
	%	12,70%	4,84%	13,04%	15,63%	19,61%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	5	10	6	3	6	n.a.
	%	7,94%	16,13%	13,04%	9,38%	11,76%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	8	9	2	2	3	n.a.
	%	12,70%	14,52%	4,35%	6,25%	5,88%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	3	4	4	2	4	n.a.
	%	4,76%	6,45%	8,70%	6,25%	7,84%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	2	1	3	2	n.a.
	%	1,59%	3,23%	2,17%	9,38%	3,92%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az idősök, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel is az egészségesek, az aktívak szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkezik, vagy családi vállalkozáson belül hasznosítja tudását.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A helyi idős korosztályt a berentei Művelődési Ház fogja össze. Számtalan programot bonyolít le, mely ezen korosztály számára is hasznos szabadidős tevékenységet jelent. (klubfoglalkozások, kirándulások stb.)

A Szent Borbála Idősök Otthona által szervezett települési programok is az idős korosztályt szólítja meg.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Tudomásunk szerint településünkön nincs jelen az idősök foglalkoztatásával kapcsolatos diszkrimináció.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások:

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák:

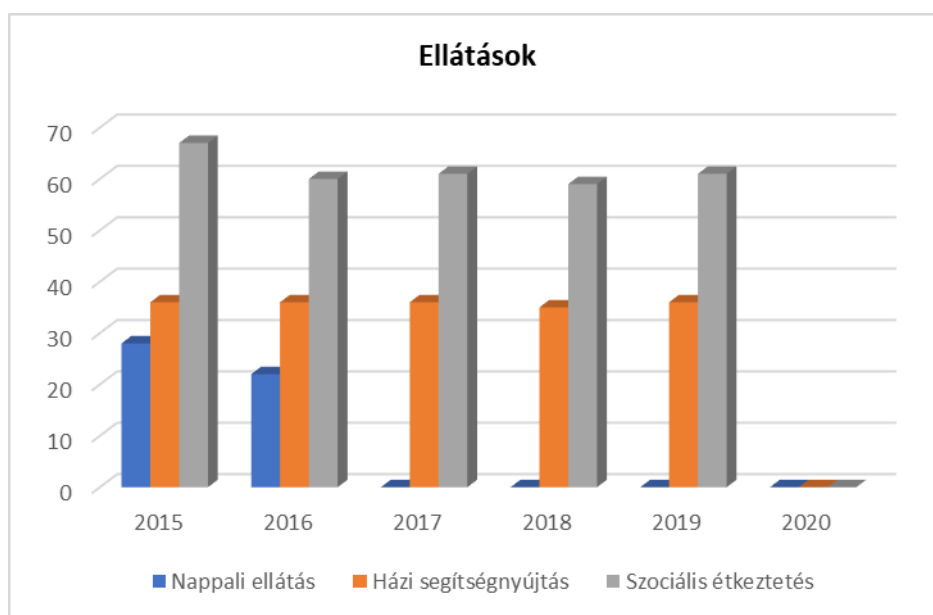
Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	209	28	36	67
2016	216	22	36	60
2017	221	n.a.	36	61
2018	220	n.a.	35	59
2019	217	n.a.	36	61
2020	-	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az idősök egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Az egészségügyi alapellátást egy háziorvos és egy fogszakorvos látja el a településen. Ezen kívül a településen működő TIREK Berentei Idősek Otthonában számos szakellátással és egyéb ellátásokkal várják az időseket és fiatalokat egyaránt.

A TIREK az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

A szociális étkeztetés esetében

Napi egyszeri meleg étel főétkezőként történő biztosítása:

- elvitel lehetővé tételével,
- kiszállítással.

Az alapellátás megszervezésével segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás keretében főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodnak, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítják:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és

- nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban, időskorúak járadékában, fogyatékosági támogatásban részesülők, vagy
- egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülnek, vagy
- azok a személyek, akiknek az étkeztetését egészségi állapotuk indokolja.

Az ellátás történhet az étel:

- elvitelének lehetővé tételével,
- lakásra szállítással.

Ha az étkeztetésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a háziorvos javaslatára diétás étkeztetés biztosított.

Amennyiben a szociális támogatásra rászorult személyekről az alapellátás keretében nem lehet gondoskodni, akkor az állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formákban kell részükre ellátást biztosítani.

A bentlakásos ellátást nyújtó intézmény elsősorban az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek teljes körű ellátásáról gondoskodik. Az Idősek Otthonában azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek az ápolása, gondozása történik, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településen az Idősek Otthona, a Művelődési Ház, Könyvtár és Teleház nyújtja, ahol az ingyenes internet-hozzáférés is biztosított. A kulturális programok lebonyolításában tevékenyen részt vesz a Művelődési Ház.

c) idősök informatikai jártassága;

Fontos a digitális írástudás fejlesztés idős korban is, ezért sikerült az évben is megszervezni az idősök számára számítógép és internet oktatást.

d) a generációk közötti programok.

A programok szervezését igyekszünk olyan módon megoldani, hogy azok a település minden korosztályának érdeklődési körét kiszolgálja.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseket célzó programokat a településen a Berentei Művelődési Ház szervez.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egyedülálló idősök számának növekedése	érdeklődési körükbe tartozó programok szervezése
naivitásuk miatt kiszolgáltatott helyzetben vannak az idősök a „trükkös” tolvajokkal szemben	tájékoztatások szervezése az idősök részére, fokozott rendőri felügyelet

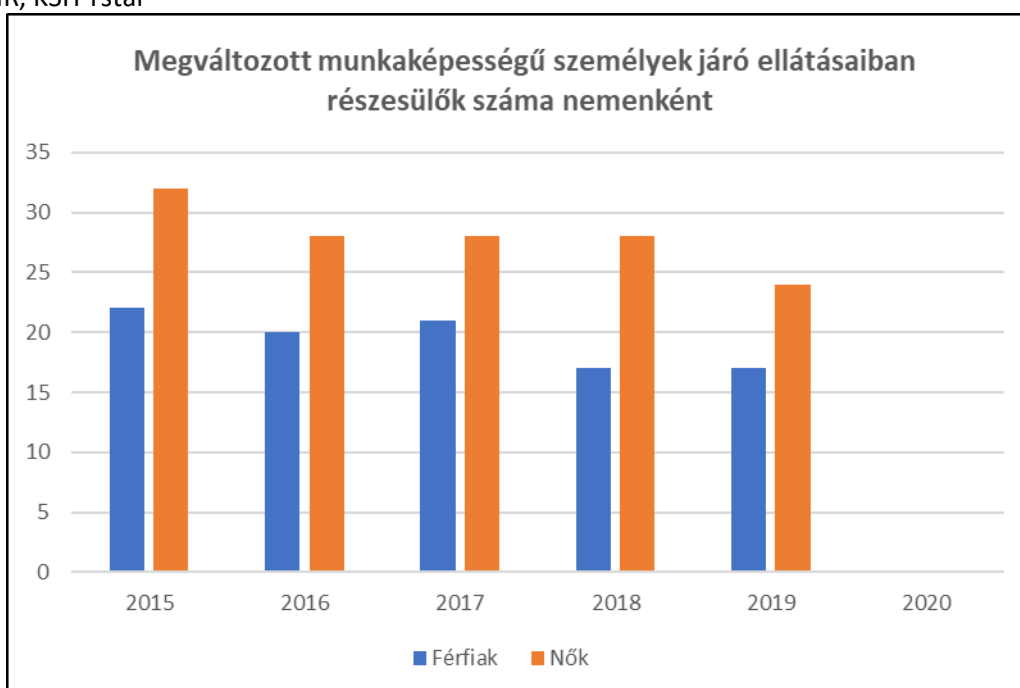
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az 1998. évi XXVI. törvény 4 §. a) bekezdése szerint: fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	22	32	54
2016	20	28	48
2017	21	28	49
2018	17	28	45
2019	17	24	41
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma (nem releváns)

A településen fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossg formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Jelenleg településünkön nincs foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők, megváltozott munkaképességűek számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató, melynek oka a gazdasági válság következtében kialakult nehéz munkaerő-piaci helyzet.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Berente településen nincs specifikusan a fogyatékos munkavállalók munkavállalását segítő lehetőség.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A településen nincs ilyenről tudomásunk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településünkön a szociális keretek között biztosított étkeztést, mint szociális alapszolgáltatást a fogyatékkal élő is igénybe vehetik.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak a fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők, az időskorúak járadékában, súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában, súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Egyéb rehabilitációs és egészségügyi ellátásokat a környező városokban tudnak igénybe venni a rászorulóknak.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek nagy része, mint az óvoda, iskola, községháza akadálymentesítettsége csak részben megoldott.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit.

Településünkön tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékossgal rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét:

- A gyengén látók, színtévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatást szolgáló látványelemeket.
- A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket.

A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fényvel kell kiegészíteni

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni.

A kulturális programokhoz történő fizikai hozzáférés részben megoldott, hiszen e programok nagy része a Művelődési Házban realizálódik, melynek akadálymentesen megközelíthető.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudnak tenni e kötelezettségüknek.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevitelre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Településünkön nincs lehetőség a speciális közlekedési megoldásokra és nem rendelkezik fogyatékosok nappali intézményével sem.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Az önkormányzat próbál segíteni, támogat minden olyan civil szervezetet, alapítványt, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Berente településen nincs specifikusan a fogyatékossgal élők sajátos igényeit célzó program.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Berente településen a fogyatékossgal élők pontos számáról nincs adat. Őket fokozatosan érintő helyi szintű problémáról nincs tudomás.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára	akadálymentesítés, különleges eszközök és feltételek biztosítása
településünkön nem megoldott a fogyatékosok foglalkoztatása	olyan pályázatok, alapítványok, valamint vállalkozók felkutatása, akik figyelmet fordítanak a fogyatékosok foglalkoztatására

Az ellátási problémák többsége azonos módon keletkezik: van megfelelő szolgáltatás, de az ellátásra szoruló nem tud róla, őt nem érték el a szolgáltatást nyújtók, vagyis be sem került a rendszerbe. Van megfelelő szolgáltatás, de a szolgáltatás igénybevétele a fogyatékos személy számára nem hozzáférhető pl. az akadálymentesítettség hiánya miatt. Van akadálymentesen elérhető szolgáltatás, de a célcsoport tagja vagy sajátelhatározásából vagy gyakori tapasztalat szerint a fogyatékos személy helyett döntő család elhatározásából a szolgáltatást nem veszi igénybe, még akkor sem, ha az a fogyatékos személy életminőségét lényegesen javítaná. Minden ilyen esetben annak feltárása fontos, hogy a szolgáltatás és a szolgáltatást igénylő milyen okból nem tudott egymással segítő kapcsolatba kerülni.

A helyi önkormányzat számos alkalommal kinyilváníthatja azt, hogy számára fontosak a településen élő fogyatékos személyek. Ilyen alkalmak lehetnek a fogyatékos személyek részére rendezett sportrendezvények, egészségügyi szűrések, kirándulások a támogató szolgálat segítségével, ha a helyi önkormányzat rendelkezik üdültetési lehetőséggel, akkor az üdültetésben

való részvétel biztosítása, különféle akciók szervezése, amik egyben anyagi és természetbeni segítségnyújtást jelentenek. Fontos törekedni arra, hogy a helyi médiában rendszeresen jelenjenek meg a fogyatékos személyek sikereikkel és gondjaikkal, de semmiképpen sem mint gyámoltott személyek.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

- Berente Sport Egyesület: Az egyesület célja, Berentén tömegsport szervezése, konditerem működtetése. A fenti célok maradéktalan megvalósítása érdekében az egyesület feladat különösen a tömegsport népszerűsítése, sportprogramok szervezése.
- Berente Szabadidőpark Horgászegyesület: Az egyesületünk az Önkormányzat támogatásával éves programot készít, horgász- és főzőversenyt, kirándulásokat szervez a tagok számára. Közgyűlést minden év januárjában tart, ahol elfogadják a tagok az előző évi beszámolót. Környezetvédelmi napot áprilisban szervez
- Berentei Bűnmegelőzési és Vagyonvédelmi Polgárőr Egyesület: feladatai a bűncselekmények megelőzése, a magán-és köztulajdon védelme, nyilvános reklám-és propaganda kifejtése a polgárőrmozgalom erősítésére, népszerűsítésére. Kapcsolattartás más polgárőr szervezetekkel, a rendőrséggel, a helyi önkormányzattal a közrend- és a közbiztonsági feladatok végrehajtásának segítése, valamint a lakosság és a bűnüldöző szervek közötti bizalom és együttműködés erősítésének segítése. Kiemelten foglalkozni a közbiztonsággal, közterületek igénybevitelével, a természet és az emberi és természeti környezet ellen irányuló kedvezőtlen jelenségeivel. Rendezvények rendezői ellátása. Az általános emberi és az alkotmányban rögzített állampolgári jogok megismertetése, e jogok mindennapos alkalmazásának az állampolgárokkal való megismertetése.
- Berentéért egyesület
- Első Berentei Borbarát Egyesület
- Rozmaring dalkör

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

- Római Katolikus Egyházközség
- Református Egyházközség
- Berentei Cigány Nemzetiségi Önkormányzat

Egyházak Berentén

Berente Község területén a református egyház és a Római Katolikus Egyház található meg. Önkormányzatunk kiváló és példaértékű kapcsolatot ápol mindkét egyházzal, jelentős anyagi és egyéb segítséget biztosít minden évben.

Nemzetiségi Önkormányzatunk

Berente Község területén egy nemzetiségi önkormányzat képviselteti magát. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 80. §-ában foglaltaknak megfelelően Berente Község Önkormányzata együttműködési megállapodást kötött a Berentei Cigány Nemzetiségi Önkormányzattal. Az együttműködési megállapodás értelmében az önkormányzat segítséget nyújt a nemzetiségek részére fórumok és közmeghallgatások megszervezéséhez, testületi ülések előkészítéséhez, jegyzőkönyvek megírásához. Támogatást nyújt továbbá a nemzetiségi önkormányzatok által szervezett népi jellegű rendezvények lebonyolításához, így biztosítva azt, hogy megismerhető váljanak a népi szokások.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az Önkormányzat lehetőségeihez mérten különböző erőforrásokkal támogatja a nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szervezetek munkáját, működését, mindemellett ezen szektorok is a közöttük levő hatékony kommunikációval, valamint az egyéni és közös feladatok megvalósításával mozdítják elő településünk fejlődését.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen minden egyes nemzetiségi önkormányzat közösségformáló programokat tart, pld. nemzetiségi napokat szerveznek. Mindemellett természetben is támogatja a rászorulókat

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Berente Község Önkormányzata támogatja a civil szervezetek működését, így a szervezetek jelenlegi száma a jövőben is fennmarad. A civil szervezeteknek különös szerepe van a betelepülők helyismeretének megalapozásában, a régebbi lakókkal való megismertetésben, a történelmi emlékezet fenntartásában.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága
--

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek.

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online, illetve telefonos kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az esélyegyenlőségi program tervezete társadalmi vitára bocsátása a hirdető táblán való kifüggesztéssel, illetve a honlapon való megjelenéssel biztosított volt.

Berente Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Berentei Közös Önkormányzati Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a város teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelentet**

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összgezése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- magas a munkanélküliség a romák körében - higiénias és egészségügyi problémák - szegénység, eladósodás	- közfoglalkoztatási programokba való bevonásuk - szűrőnapok, tájékoztatás az életkörülmények javítása érdekében - lakásfenntartási támogatás
Gyermekek	- hátrányos helyzetű gyermekek jelenléte az óvodai nevelésben és iskolai oktatásban - hátrányos helyzet mint fogalom értelmezésének hiánya a szülők körében	- fejlesztő, felzárkóztató foglalkoztatásba való bevonás - bővebb tájékoztatás a fogalom értelmezése érdekében
Idősek	- egyedülálló idősök számának növekedése - naivitás, aktivitás hiánya	- érdeklődési körükbe tartozó programok szervezése érdeklődési körükbe tartozó programok szervezése, fokozott figyelem a rendőrség és a családsegítő részéről
Nők	- munkanélküliség, korai gyermekvállalása, higiénés problémák megléte a roma nők körében - családon belüli erőszak	- együttműködés a munkaügyi központtal, felvilágosítás jogaikról, lehetőségeikről - családsegítő szolgálat támogatása, jogaik ismertetése
Fogyatékkal élők	- akadályok a közlekedésben foglalkoztatási problémák	- pályázatok az akadálymentesítésre vonatkozóan, - kapcsolat felvétele vállalkozókkal, alapítványokkal
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	- munkanélküliség	- képzések szervezése, vállalkozók felkutatása, tájékoztatók szervezése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenrangúan vannak kezelve.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkóztatása.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi, lelki, szellemi fejlődésének elősegítését.

Folyamatosan odafigyelünk, hogy az idősök ne váljanak bűncselekmény áldozatává.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkaerő-piacra történő visszatérését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életének megkönnyítésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1												
2												
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Romákra vonatkozó adatgyűjtések pontosítására törekvés	A romákra vonatkozó adatok gyűjtésének nehézségei a célcsoport meghatározásának bizonytalanságai következtében a számszerű adatok indikátorok hiánya nem ad valódi értékelésre lehetőséget	Minél pontosabb adatgyűjtések, felmérések elvégezhetősége a szükséges segítő, támogató lépések megtételére az esélyek javítására	Nincs összhang a helyi stratégiai dokumentumokkal	-Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 -Új Roma (2019-2030)	Ez irányú egyeztetések a helyi nemzeti önkormányzat elnökével képviselő testületével, a polgármester 2027.07.31. önkormányzati adatok				az érintett vezetők rétegek folyamatos kapcsolattartása, egyeztetése	Pontosabb adatokból pontosabb kép látható. Sok esetben jelenleg a rendelkezésre álló adatok nem a valós képet tárják sajnálatosan elénk	Nincs önkormányzatok közötti együttműködés

2	Eladósodás problémájának kezelése	Településünkön magas a munkanélküliségből, szegénységből adódó eladósodás a romák körében. Több család tartozik a közszolgáltatóknak és hiteleket halmoznak fel.	Csökkenteni, illetve megszüntetni az eladósodást. Elérni, hogy ne legyen köztartozás.	19/2020. (XII.01.) Önkormányzati rendelet	-Magyar Nemzet Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 -Új Roma Stratégia (2019-2030)	Figyelemfelhívás. A szoc. rendeletben meghatározott támogatások biztosítása	polgármester	2027.07.31	Önkormányzati adatok, TEIR,KSH	Technikai, humán, pénzügyi	Hosszú távon hasznos lehet mert az eladósodás elkerülésével nem romlanának az érintett egyének megélhetési esélyei, nem válnának esetlegesen hajléktalanná.	Nincs önkormányzatok közötti együttműködés
3	Lakosság életkörülményeinek javítása	A lakosság körében alapvető problémák jelennek meg a táplálkozás, egészségmegőrzés és higiénia területén.	Lakosság életkörülményeik javítása	19/2020. (XII.01.) Önkormányzati rendelet	-Magyar Nemzet Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 -Új Roma Stratégia (2019-2030)	Komplex szűrőprogramok, tájékoztató fórumok szervezése, életvezetési tanácsadás	polgármester	2027.07.31	önkormányzati adatok	humán, pénzügyi	Megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá	Nincs önkormányzatok közötti együttműködés
...												
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	A HHH gyermekek folyamatos nyomon követése	Egy pontos adatbázis elkészítésével lehetőségünk van további támogatások nyújtására az arra rászorulóknak helyzetük javítása céljából.	Rövidtávú: szülők tájékoztatása Középtávú: Adatgyűjtés Hosszú távú: naprakész információk megléte a HHH gyermekek számáról, további támogatások nyújtása az arra rászorulóknak	Nincs összhang a helyi stratégiai dokumentumokkal	Nemzeti Ifjúsági stratégia (2009-2024) „Legyen Jobb a gyermekeknek” Nemzeti stratégia(2007-2032)	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő szülők tájékoztatása-folyamatos nyilatkozatok kérése iskolai végzettségükről folyamatos adatok gyűjtése.	Berentei Általános Iskola és Óvoda	2027.07.31	HHH gyermekekről pontos adat további szociális szolgáltatásokat tudnak igénybe venni a HHH gyermekeket nevelő családok adatbázis megléte	szakemberek megléte, önkormányzati forrás	Folyamatos adatgyűjtés, esélyegyenlőség biztosítása	Nincs önkormányzatok közötti együttműködés
2	A halmozottan hátrányos helyzet fogalmának megismertetése	A szülők körében nem tisztá fogalom, hogy mit is jelent a halmozottan hátrányos helyzet.	Rövid távú: fogalom ismertetése Középtávú: adatok pontosítása Hosszú távú: minden arra jogosult hozzájut az őt megillető kedvezményekhez	Nincs összhang a helyi stratégiai dokumentumokkal	Nemzeti Ifjúsági stratégia (2009-2024) „Legyen Jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia(2007-2032)	Tájékoztató fórumok szervezése, felvilágosítás közigazgatási ügyintézés során.	a polgármester	2027.07.31	Önkormányzati adatok	Humán, technikai	Hosszú minden részére lehet távon érintett előnyös	Nincs önkormányzatok közötti együttműködés

	III. A nők esélyegyenlősége											
1	Családon belüli erőszak	A családon belüli erőszak nehezen feltérképezhető, és kevesen fordulnak segítségért.	Rövidtávú: adatgyűjtés Középtávú: felvilágosító programok Hosszútávú: együttműködés a Gyvt.-ben nevesített jelzőrendszeri	Nincs összhang a helyi stratégiai dokumentumokkal	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Fórumok szervezése, a családok jogainak ismertetése	Rendőrség, Gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok	2027.07.31	önkormányzati adatok, rendőrség adatai, gyermekvédelmi jelzőrendszer adatai	technikai háttér szakemberek megléte		Nincs önkormányzatok közötti együttműködés
2	A munka világába való visszatérés	A pozitív irányú változást a közfoglalkoztatás megszervezése segítette elő	Közfoglalkoztatottak folyamatos alkalmazása valamint az állandó, tartós munkahelyeken történő elhelyezkedés elősegítés	Nincs összhang a helyi stratégiai dokumentumokkal	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Helyi adottságok feltérképezése pályázat benyújtása közfoglalkoztatásra, új munkahelyek létrehozása és megtartása. Szakmai képzésen való részvétel ösztönzése, annak szervezése település szinten is.	polgármester	2027.07.31	Csökken a munkanélküliek száma munkahelyek létrejötte alacsony lesz a munkanélküli ráta, nő a foglalkoztatás	pályázati pénz, technikai háttér, szakemberek megléte	működési és pályázati támogatottság függvénye, önkormányzati döntés alapján folyamatosan megvalósítható	Nincs önkormányzatok közötti együttműködés
	IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Az időseket érintő bűncselekmények megelőzése	Célunk hogy csökkentsük városunkban az idős korosztály ellen elkövetett bűncselekményeket.	Szeretnénk, ha a településen olyan lenne a közbiztonság, hogy az idősek továbbra se legyenek bűncselekmény áldozatai	Nincs összhang a helyi stratégiai dokumentumokkal	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Rendőrség fokozott járőrözése, tájékoztatása, veszély esetén riaszthatósága.	Rendőrség	2027.07.31	Önkormányzati adatok, TEIR, KSH	Rendőrség mozgósítása technikai feltételek jelzőrendszer		Nincs önkormányzatok közötti együttműködés
2	Idős emberek aktivitásának növelése	Idős korukból adódóan nehezen vonhatók be a helyi közélet eseményeibe.	Célunk, hogy minnél tovább kitoljuk az aktív idős kort.	Nincs összhang a helyi stratégiai dokumentumokkal	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Minél több prevenciós programokon való részvétel.	polgármester	2027.07.31	önkormányzati, intézményi adatok	Technikai feltételek emberi erőforrások bevonása önkéntesek bevonása		Nincs önkormányzatok közötti együttműködés
	V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége											

1	A fogyatékkal élő személyek hátrányos helyzetének javítása	A fogyatékkal élő és megváltozott munkaképességű személyek hátrányos helyzetének oka, hogy településünkön jelenleg nincs lehetőség a foglalkoztatásukra, valamint akadályoztatva vannak ügyeik intézése során.	Rövid távú: adatgyűjtés Közép távú: pályázatok figyelése Hosszú távú: a probléma teljes körű feltárása, megoldása	Nincs összhang a helyi stratégiai dokumentumokkal	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Folyamatos adatgyűjtés, pályázatfigyelés, vállalkozók megkeresése.	polgármester	2027.07.31	önkormányzati	Humán, technikai	Nincs önkormányzatok közötti együttműködés
---	--	--	---	---	---	--	--------------	------------	---------------	------------------	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

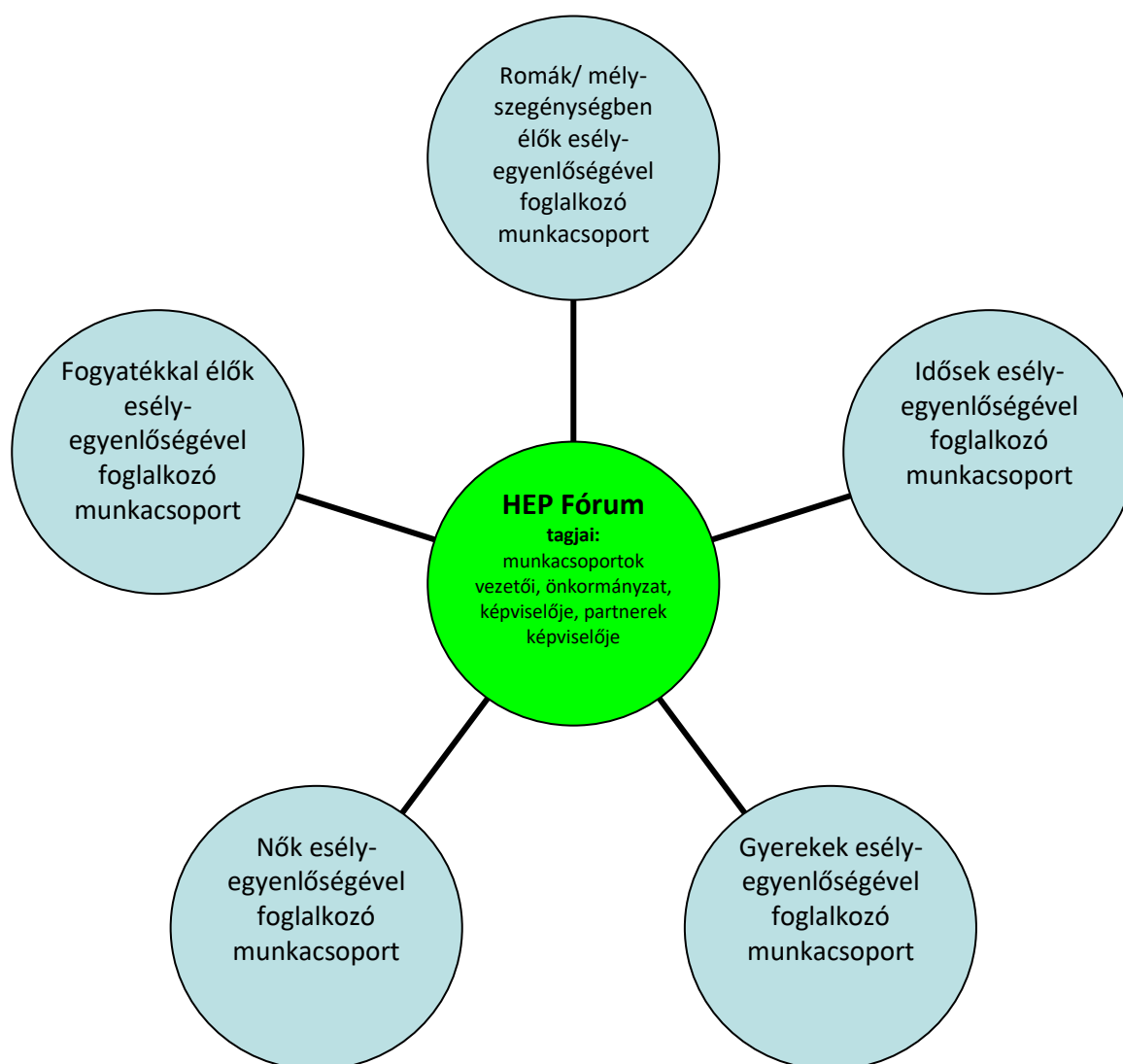
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Berente község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Berente község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA